

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI CAŁOŚCIOWEJ

VIII Liceum Ogólnokształcące
Warszawa

Mazowiecki Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Warszawie

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 12-03-2012 - 30-03-2012 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Danuta Wolnowska, Lidia Chrapczyńska.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	38
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	14
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	8
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	108
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	88
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo	16
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki	16
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	82
Partnerzy szkoły, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	20
Obserwacja lekcji		Klasy pierwsze (gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne)	nd
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza dokumentów			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	VIII Liceum Ogólnokształcące
Patron	Władysław IV
Typ placówki	Liceum ogólnokształcące
Miejscowość	Warszawa
Ulica	Jagiellońska
Numer	38
Kod pocztowy	03-719
Urząd pocztowy	Warszawa
Telefon	0226192745
Fax	
Www	wladyslaw.edu.pl
Regon	00079901000000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	363
Oddziały	12
Nauczyciele pełnozatrudnieni	56
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	0
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0
Średnia liczba uczących się w oddziale	30.25
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	6.48
Województwo	MAZOWIECKIE
Powiat	Warszawa
Gmina	Warszawa
Typ gminy	gmina miejska, miasto stołeczne
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

VIII Liceum im. Władysława IV to szkoła ze 125-letnią historią od lat znana z wysokiego poziomu nauczania, kultywująca tradycje, a jednocześnie podejmująca nowatorskie rozwiązania. Do elementów ugruntowanej tradycji szkolnej należą coroczne szkolne uroczystości i wydarzenia kulturalne, a także odświętny strój szkolny. Nowoczesność wprowadzana odpowiedni proces dydaktyczny obudowany współczesnymi środkami przekazu.

Szkoła zapewnia bardzo dobre przygotowanie kandydatom na studia społeczno-ekonomiczne, politechniczne, przyrodnicze, medyczne i humanistyczne.

Motto, które otwiera Koncepcję Pracy Szkoły i towarzyszy w planowaniu pracy, jest autorstwa wybitnego absolwenta Janusza Korczaka: „Nie takie ważne, żeby człowiek dużo wiedział, ale żeby dobrze wiedział, nie żeby umiał na pamięć, a żeby rozumiał, nie żeby go wszystko troszkę obchodziło, a żeby go coś naprawdę zajmowało.”

Szkoła prowadzi działania realizujące koncepcję pracy w zakresie:

- kształtowania umiejętności wykorzystywania zdobywanej wiedzy, aby w ten sposób lepiej przygotować młodzież do pracy w warunkach współczesnego świata;
- wprowadzania elementów nowatorstwa i innowacji w pracy dydaktycznej, doskonalenia warsztatu pracy, dbałości o wyniki nauczania, podnoszenia wyników nauczania;
- poszerzania oferty edukacyjnej szkoły;
- kreowania atmosfery szkoły opartej na wzajemnej życzliwości, szacunku i zaufaniu;
- wychowania patriotycznego, obywatelskiego i prozdrowotnego;
- zabezpieczania potrzeb edukacyjnych i psychologicznych uczniów;
- promowania osiągnięć uczniów i szkoły w skali lokalnej i ponadlokalnej;
- wspieranie talentów i uzdolnień /przygotowanie i udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, możliwość zaprezentowania uzdolnień artystycznych, możliwość udziału w zajęciach i zawodach sportowych, udział w działaniach wolontariatu i szeroko rozumianych działaniach samorządowych/;
- podnoszenia poziomu jakości kształcenia /nawiązanie współpracy z instytucjami oświatowymi, pozaszkolnymi ośrodkami upowszechniania wiedzy, współpraca z uczelniami, korzystanie z wykładów i laboratoriów/;
- udziału w rozmaitych projektach edukacyjnych;
- doskonalenia zawodowego nauczycieli;
- pełnego wykorzystania dostępnych środków dydaktycznych;
- rozwoju edukacji informatycznej uczniów i nauczycieli;
- przeprowadzania systematycznych badań wyników kształcenia;
- diagnozowania wiadomości i umiejętności uczniów na początku, w połowie i na koniec cyklu kształcenia;
- badania opinii uczniów, rodziców i nauczycieli dotyczących problemów szkolnych;
- realizacji programu wychowawczego;
- kształtowania postaw prospołecznych;
- promocji edukacji;
- współpracy ze środowiskiem lokalnym;
- promocji szkoły;
- modernizowania bazy lokalowej i dydaktycznej szkoły.

Szkoła ukierunkowana jest na pracę z uczniami, którzy osiągnęli dobre i bardzo dobre wyniki z egzaminów gimnazjalnych. Zadaniem przyjętym w dziedzinie dydaktyki jest bardzo dobre przygotowanie uczniów do podjęcia studiów. 100% absolwentów podejmuje studia, 99% w uczelniach państwowych.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

Wyniki egzaminu maturalnego są analizowane, a płynące stąd wnioski wdrażane w celu poprawy jakości pracy szkoły. Wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia - szkoła znajduje się wśród najlepszych szkół w województwie.

W szkole przeprowadzana jest analiza wyników egzaminów zewnętrznych. Dyrektor stwierdził, że w szkole przeprowadzana jest analiza wyników egzaminów zewnętrznych na poziomie wyników pojedynczych uczniów oraz zespołów klasowych, po czym wszyscy nauczyciele otrzymują pełną informację zwrotną. Podczas wywiadu pedagodzy wskazali, w jaki sposób analizują wyniki egzaminów zewnętrznych. Po pierwsze, dane uzyskane z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, czyli wyniki uczniów są porównywane z wynikami w dzielnicy, mieście i w kraju. Następnie porównywane są wyniki egzaminów zewnętrznych z ocenianiem wewnętrznym.

Analiza jest prowadzona w celu poprawy jakości pracy szkoły. Dyrektor i nauczyciele wymienili cele prowadzonych analiz:

- poprawa jakości pracy szkoły,
- uzyskiwanie niezbędnych informacji do planowania pracy,
- doskonalenie pracy nauczycieli.

Wnioski z analizy są wdrażane. Dyrektor podał przykłady wdrożonych wniosków pochodzących z analiz egzaminów zewnętrznych: - planowanie terminów i konstruowanie arkusza egzaminu próbnego, - planowanie pracy zespołów przedmiotowych, "praca ze standardami w rękę", zarówno przez nauczycieli jak i uczniów, - symulacja egzaminów próbnych z j. polskiego, j. angielskiego, - wybór skuteczniejszych metod kształcenia, - reorganizacja nauczania j. angielskiego i j. niemieckiego w grupach poziomowanych według deklarowanego poziomu egzaminu maturalnego. Nauczyciele w ankiecie wskazali, w jaki sposób wykorzystują wnioski z analiz w swojej pracy:

- 17 z 38 - zwracają szczególną uwagę na te elementy wymagań egzaminacyjnych i podstawy programowej, z którymi uczniowie mieli największą trudność,
- 16 z 38 - wprowadzają zadania typu maturalnego w ramach powtórzeń i prac klasowych,
- 14 z 38 - motywują pozytywnie i wzmacniają swoich uczniów, organizując im formy pomocy zgodnie z ich potrzebami,
- 13 z 38 - uatrakcyjniają proces kształcenia wdrażając nowe metody,
- 12 z 38 - modyfikują ocenianie osiągnięć uczniowskich,
- 7 z 38 - weryfikują i modyfikują stosowane programy i podręczniki,
- 5 z 38 - wprowadzają nowe materiały dydaktyczne,

- 3 z 38 - przeprowadzają symulację matury ustnej,

- 1 z 38 - zwraca uwagę na frekwencję wskazując jej wpływ na osiągnięcia.

Czterech nauczycieli nie wskazało, w jaki sposób wdraża wnioski z analizy egzaminu maturalnego.

W szkole stosuje się jakościowe i ilościowe metody analizy. Z analizy dokumentów i wypowiedzi dyrektora wynika, że w szkole dokonuje się analizy porównawczej średnich wyników egzaminów maturalnych wewnątrz szkoły oraz na zewnątrz w zestawieniu z dzielnicą, miastem, województwem, krajem. Analizowane są wyniki indywidualne uczniów, wyniki grup rozszerzeń w rozbiciu na klasy, wyniki zespołów klasowych oraz wyniki indywidualne w skali staninowej. Z analizy dokumentacji zespołów przedmiotowych wynika, że badania jakościowe wyników maturalnych opierają się przede wszystkim na danych dostarczonych przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną oraz materiałach zebranych przez zespoły przedmiotowe. Badane są wskaźniki łatwości i trudności oraz stopień opanowania umiejętności kluczowych. Ze sprawozdań przewodniczących zespołów przedmiotowych wynika, że w analizie jakościowej zwraca się uwagę na umiejętności uczniów opanowane w stopniu dobrym i bardzo dobrym, ale także szczególną na obszary wiedzy wymagające uzupełnienia i umiejętności opanowane w stopniu niezadowolającym. Nauczyciele analizują wyniki maturalne w kontekście wcześniejszych osiągnięć ucznia, testów diagnozujących „na wejściu”, testów „w połowie drogi”, próbnych egzaminów maturalnych oraz posiadanych przez nich orzeczeń poradni psychologiczno – pedagogicznej, a także udziału i osiągnięć w olimpiadach przedmiotowych. Zestawiany jest również udział uczniów w egzaminie na poziomie podstawowym i rozszerzonym. Analizowany jest również wskaźnik Edukacyjnej Wartości Dodanej, który daje nam wiedzę na temat efektywności nauczania w szkole (wkład szkoły w końcowy poziom wiedzy uczniów na danym poziomie kształcenia). Nauczyciele przedmiotów egzaminacyjnych korzystają również z analiz Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. W opinii dyrektora, analiza wyników egzaminu maturalnego pozwala na rozpoznanie mocnych i słabych stron pracy szkoły, określenie stopnia opanowania wiadomości i umiejętności określonych w standardach wymagań egzaminacyjnych, ocenę stosowanych programów nauczania, ustalenie, w jakim stopniu wymagania edukacyjne formułowane przez nauczycieli dla uzyskania poszczególnych rocznych ocen klasyfikacyjnych gwarantują przygotowanie uczniów do zdania egzaminu maturalnego na satysfakcjonującym poziomie. Analiza wyników egzaminu maturalnego dokonywana indywidualnie przez poszczególnych nauczycieli pomaga im ocenić efektywność stosowanych metod pracy dydaktycznej oraz sposobu sprawdzania i oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów, motywowania i wspierania, co pozwala modyfikować plan pracy dla kolejnego rocznika. Celem analiz jest również rozpoznanie, w jakim stopniu rozszerzenie podstawy programowej wpływa na wyniki egzaminu maturalnego.

Wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Dyrektor wskazał działania nauczycieli, wynikające z wniosków z analiz wyników egzaminów zewnętrznych, przyczyniające się do wzrostu efektów kształcenia: - modyfikacja programów i doboru podręczników w korelacji ze standardami i podstawą programową, - podejmowanie szkolenia na egzaminatora przez nowe osoby i doskonalenie po zmianie formuły egzaminowania. Nauczyciele w wywiadzie wymienili kolejne: - umożliwienie uczniom zmiany wybranego rozszerzenia i prowadzenie dla nich dodatkowych zajęć uzupełniających z nowo wybranego przedmiotu, - indywidualne konsultacje dla wszystkich potrzebujących uczniów, - uświadamianie uczniom miejsca i roli standardów egzaminacyjnych. Przedstawiciele partnerów społecznych i lokalnego samorządu stwierdzili, że efekty pracy szkoły utrzymują się stale na wysokim poziomie. Wpływa na to odpowiedni dobór kandydatów do liceum, mających duże możliwości intelektualne, osiągających efekty na miarę swojego potencjału, mających dewizę "lepiej być słabszym wśród najlepszych...". Znamienne jest to, że wysoki poziom osiągany jest we wszystkich przedmiotach kształcenia. Świadczy o tym również, zdaniem respondentów, wysoka ilość nagród zarówno dla nauczycieli, jak i dla uczniów (w tym stypendia naukowe). Potwierdzenie wzrostu efektów kształcenia znajdujemy również w dokumentach szkolnych. Dokładne analizy egzaminów zewnętrznych znajdują się w dokumentacji zespołów przedmiotowych. Wnioski z analiz uwzględniane są w planach pracy tych zespołów, a szczegółowe sprawozdania wskazują na efektywność podjętych działań. Przedstawiono zestawienie wyników egzaminów maturalnych szkoły z lat 2010, 2011 w odniesieniu do wyników woj. mazowieckiego i powiatu warszawskiego.

W roku 2010 procentowy wynik szkoły wyniósł odpowiednio na poziomie podstawowym i rozszerzonym:

- j.polski - 80,81 - 62,07

- j.angielski - 94,52 - 86,22

- j.niemiecki - 93,79 - 89
- matematyka - 89,31 - 76,57
- fizyka - 77 - 80,13

Dla porównania analogiczne wyniki w roku 2011 wyniosły:

- j.polski - 84,08 - 80,15
- j.angielski - 96,98 - 86,38
- j.niemiecki - 92,33 - 96
- matematyka - 86,95 - 79,60
- fizyka - 68,15 - 67,40

Wyniki maturalne szkoły znajdują się w najwyższych staninach i znacznie przekraczają analogiczne wyniki w powiecie, województwie i kraju.

W roku 2010 niezadowalającym dla szkoły był wynik matury rozszerzonej z j.polskiego, podjęte zostały działania intensyfikujące przygotowanie do matury, z uwzględnieniem analizy jakościowej wyników matur, które doprowadziły do podniesienia poziomu zdawanej matury z tego przedmiotu ze staninu 6 do staninu 8 w roku 2011. Podobnie było z j.niemieckim – zostały podjęte różne działania, m.in. przeorganizowane były grupy językowe i wyniki matury w następnym roku poprawiły się do 9 staninu. W roku 2011 matura rozszerzona z fizyki wypadła w 7 staninie, natychmiast została dodana dodatkowa godzina tego przedmiotu w obecnej klasie trzeciej oraz wprowadzono częstsze próbné egzaminy maturalne. Wyniki wszystkich prób wraz ze szczegółową analizą popełnianych błędów i wynikających stąd wniosków do pracy znajdują się w dokumentacji. Wnioski wynikające z analizy wyników egzaminów znajdują się w sprawozdaniach zespołów przedmiotowych i mają swoje odzwierciedlenie w organizacji procesu dydaktycznego w cyklu trzyletnim, czyli wpływają na bieżącą modyfikację procesu dydaktycznego.

Powyższe argumenty uzasadniają bardzo wysoki poziom spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności*

Komentarz:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową, a ich osiągnięcia są analizowane. Analiza uwzględnia możliwości rozwojowe i prowadzi do modyfikacji przyjętych działań i wzrostu efektów kształcenia.

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową. Ankietowani nauczyciele stwierdzili, że ich uczniowie w poprzednim roku szkolnym opanowali wiadomości i umiejętności opisane w podstawie programowej w stopniu bardzo wysokim (21 z 38), wysokim (12 z 38), dużym (4 z 38) i średnim (1 z 38). Przyglądający się szkole partnerzy i samorządowcy stwierdzili, że szkoła wyposaża swoich uczniów w umiejętności, z których za szczególnie istotne uważają wysoką wiedzę merytoryczną, otwartość, dialog z dorosłymi, dbałość o tężyznę fizyczną (siedmiokilometrowy Bieg Władysławiaka), kompetencje matematyczne, umiejętności organizatorskie i artystyczne (Tydzień Kultury), planowania, komunikowania i przewidywania sytuacji trudnych. Szkoła zapewnia wszechstronny rozwój, stymulowane są wszelkie zainteresowania, zapewniona jest systematyczność w nauce. Zapewniony jest też rozwój fizyczny - uczniowie są w kadrze Mazowsza w regatach, organizowane są tzw. białe szkoły. Uczniowie posiadają zdolności pedagogiczne - wolontariusze opiekują się uczniami szkoły podstawowej. W przedszkolu realizowany jest projekt "Cała Polska czyta dzieciom", uczniowie znają literaturę i posiadają wyjątkowe umiejętności dotarcia do "maluchów". Dla młodszych zorganizowano Koło Małego Szachisty (we współpracy z absolwentem). Inne umiejętności nabywane w szkole to: odpowiedzialność, duża motywacja do nauki, planowania swojej kariery szkolnej na dalszych etapach, praca w zespole, bycie animatorem, solidność. Szkoła kultywuje tradycję, ale dba też o nowoczesność. Należy docenić kulturę bycia młodzieży i brak problemów wychowawczych.

Analiza dokumentów wykazała zapisy o wysokim poziomie kształcenia w szkole. W roku 2010 niepromowane były trzy osoby (0,83% ogółu uczniów), a w roku 2011 dwie osoby (0,55%). Zdawalność matury wynosi 100%. Wszyscy uczniowie zdają przedmioty dodatkowe na poziomie rozszerzonym. Wdrożony został do pracy wniosek z ewaluacji wewnętrznej polegający na wprowadzeniu cyklicznych matur próbnych, odbywają się one kilka razy w roku. Wymiernym efektem tych działań są bardzo dobre wyniki matur. W ostatnim roku wyniki matury z języka polskiego były najlepsze w Warszawie. Wyniki matur z geografii są co roku jedne z najwyższych w Polsce. Analiza wszystkich wyników matur wskazuje na systematyczny wzrost pozycji szkoły w zestawieniu warszawskim i ogólnopolskim. Rozwiązanie organizacyjne, polegające na nowym podziale na grupy z języka angielskiego w klasie trzeciej z uwzględnieniem poziomu zdawanej matury, przyniosły spodziewany efekt – wyniki matury poprawiły się. Trzyletnie wskaźniki Edukacyjnej Wartości Dodanej (EWD) potwierdzają wysoki wkład szkoły w poziom efektów kształcenia. Na mapie EWD szkoła znajduje się wysoko w „polu sukcesów” i mieści się w 10% wyników najwyższych w skali kraju. Analiza losów absolwentów dokonywana w szkole wykazuje, że podejmują oni dzienne studia na prestiżowych kierunkach państwowych uczelni.

W szkole analizuje się osiągnięcia uczniów. Dyrektor poinformował, w jaki sposób analizuje się osiągnięcia uczniów - inne niż analiza wyników egzaminów zewnętrznych. Najpierw są analizowane dokumenty uczniów nowo przyjętych i wyniki testów diagnozujących ze wszystkich przedmiotów oraz testów sprawnościowych z wychowania fizycznego, testów poziomujących z j. angielskiego i j. niemieckiego. W klasach II analizowane są wyniki sprawdzianu "w połowie drogi" z matematyki i j. polskiego i z innych przedmiotów. W klasach III analizowane są wyniki pisemnych matur próbnych (według arkuszy: Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, Wydawnictwa Operon oraz własnych) i symulacji egzaminów ustnych. Analizowane są wskaźniki łatwości i trudności oraz ćwiczone umiejętności. Na analizę osiągnięć uczniów liceum składa się również monitorowanie osiągnięć uczniów uczestniczących w olimpiadach, konkursach, a następnie ilościowe i jakościowe badanie zakresu materiału zajęć dodatkowych, na ile szkoła jest twórcą sukcesu. Diagnozuje i analizuje się również predyspozycje i talenty poprzez umożliwienie działań samorządowych, charytatywnych, artystycznych. Przed maturą analizowane są średnie wyniki abiturientów w obrębie grup rozszerzenia oraz osobno - na poziomie podstawowym i rozszerzonym. Wszyscy ankietowani nauczyciele stwierdzili, że analizują osiągnięcia szkolne uczniów. 36 z 38 badanych analizuje osiągnięcia wszystkich swoich uczniów, 1 z 38 - większości, 1 z 38 - w wybranych, uzasadnionych przypadkach. Nauczyciele, poproszeni o podanie przykładów takich analiz, wymienili:

- 29 z 38 - porównuję wyniki testów: diagnostycznych "na wejściu", "w połowie drogi" i matury próbnej,
- 24 z 38 - zestawiam i porównuję bieżące oceny z przedmiotów,
- 22 z 38 - analizuję możliwości i udział uczniów w olimpiadach, konkursach i zawodach,
- 14 z 38 - porównuję wyniki klasyfikacyjne uczniów oraz wyniki zachowania,

Wszystkie formy analizy osiągnięć uczniów są udokumentowane w placówce.

Analiza osiągnięć szkolnych uwzględnia możliwości rozwojowe uczniów i formułuje się wnioski z analizy osiągnięć uczących się. Dyrektor i nauczyciele stwierdzili, że analizując osiągnięcia szkolne uczniów uwzględnia się ich możliwości rozwojowe, które rozpoznawane są na podstawie dokumentacji uczniowskiej (w tym lekarskiej), rozmów z uczniami i rodzicami, obserwacji nauczycielskich, opinii i orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznej. Uczniowie przychodzą do tej szkoły z wynikami dobrymi i bardzo dobrymi, co świadczy o ich możliwościach i oczekiwaniach. W trakcie nauki, szczególnie na początku pierwszej klasy, czasem obniża się ich motywacja, sporadycznie występują depresje, jakieś trudności, trudne przypadki, zaburzone zostają możliwości rozwojowe. Wówczas po rozmowach z pedagogiem okazuje się, że najczęściej przyczyny spadku formy tkwią w rodzinie lub innych zewnętrznych czynnikach. W razie potrzeby uczniowie mogą zmieniać przedmioty w zakresie rozszerzonym lub wybraną grupę językową. Preferencje przedmiotowe zmieniają się nie tylko pod wpływem czynników psychicznych, ale również pod wpływem nowych zainteresowań. Aby zagospodarować potencjał uczniów - wdrażane są projekty edukacyjne.

Większość ankietowanych uczniów stwierdziła, że zajęcia szkolne nie są dla nich ani zbyt trudne, ani zbyt łatwe.

Nauczyciele, podczas wywiadu, wskazali przykłady wniosków, jakie wyciągnęli z analizy osiągnięć uczniów:

- 1 dbać o zgodność merytoryczną odpowiedzi ucznia z istotą postawionego pytania,
- 2 wyjaśnić uczniom rozumienie czasowników operacyjnych,
- 3 zwiększyć liczbę ćwiczeń kompetencji matematycznych na dodatkowych lekcjach,
- 4 kontynuować matury próbne,
- 5 ćwiczyć autoprezentację,
- 6 uczestniczyć w rozgrywkach ligowych,
- 7 wprowadzać programy własne i modyfikować je.

Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów. Nauczyciele w ankiecie wyrazili opinię o możliwościach uzyskiwania lepszych wyników przez swoich uczniów. Prawie wszyscy stwierdzili, że w większości są oni zdyscyplinowani, mają chęć do nauki, uzyskują lepsze wyniki, przejawiają własną inicjatywę, są zaangażowani, aktywni. Pojedyncze osoby były innego zdania. Połowa ankietowanych rodziców, zdecydowanie twierdzi, że nauczyciele w tej szkole wierzą w możliwości uczniów (41 z 82), pozostali (34 z 82) - raczej wierzą, a pojedyncze osoby (5 z 82) - nie wierzą. Rodzice twierdzą, że nauczyciele dają wsparcie uczniom, nie pozostawiają ich bez możliwości poprawy, nawet podczas białej szkoły udzielali konsultacji. Wychowankowie są inspirowani przez nauczycieli do samopomocy uczniowskiej. Uczniowie, podczas wywiadu, podali, w jaki sposób nauczyciele okazują swoją wiarę w nich. Mówiąc np. "zdacie maturę, walczymy tylko o lepsze wyniki". Strategia innego nauczyciela polega na tym, że opowiada, jak to będzie, kiedy już uczniowie skończą szkołę i zostaną tym, kim chcą być. Uczniowie słyszą od swoich wychowawców komunikat "stać cię na więcej, popracujmy nad tym". Bywa, że okazują swój brak wiary słowami "bo nie zdacie matury".

W szkole wdraża się wnioski z analizy osiągnięć uczących się. Dyrektor i nauczyciele wskazali sposoby wykorzystania wniosków z analizy osiągnięć:

- 1 -rozszerzona została oferta kół zainteresowań,
- 2 -wzmoczone zostało wsparcie w postaci konsultacji indywidualnych i grupowych,
- 3 -zorganizowano dodatkowe zajęcia z fizyki w klasach II i III biologiczno-chemicznej,
- 4 -stymulowanie osiągnięć uczniów poprzez udział w wykładach, warsztatach naukowych,

5 -kontynuowanie egzaminów próbnych centralnych i wprowadzenie wewnętrznych.

Wdrażanie wniosków przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia. Dyrektor stwierdził, że wdrażane wnioski z analizy osiągnięć uczniów przekładają się na wzrost efektów kształcenia. Przykładem jest tu reorganizacja nauczania j. angielskiego i j. niemieckiego. Dokonano nowego podziału na grupy we wrześniu w klasie maturalnej, uwzględniający deklarację wyboru poziomu egzaminu. Zwrócono uwagę w większym, niż dotychczas stopniu na pracę ucznia ze standardami egzaminacyjnymi. Wprowadzono symulację ustnych egzaminów maturalnych ze zwróceniem uwagi na wykorzystanie czasu przeznaczanego na egzamin i oswojenie ucznia z wypowiedzią przed komisją. W wyniku wdrożenia kolejnych wniosków rozbudowano ofertę zajęć dla uczniów o dodatkowe, nieodpłatne konsultacje. Wprowadzono zmiany w programach nauczania, w planie realizacji treści nauczania, w planach zespołów przedmiotowych, w Przedmiotowych Systemach Oceniania i Wewnętrznych Systemach Oceniania. Analiza dokumentacji szkolnej potwierdza efektywne wdrażanie wniosków z analizy osiągnięć uczniów liceum. Zdawalność matur wynosi zawsze 100%. Uczniowie zdają matury na poziomie rozszerzonym w staninach wysokim, bardzo wysokim i najwyższym, w sporadycznych przypadkach w stanie niższym.

Powyższe argumenty uzasadniają bardzo wysoki stopień spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Uczniowie są aktywni*

Komentarz:

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane zarówno z inicjatywy nauczycieli, jak i młodzieży. Uczący się podejmują działania dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły, również na zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych. Aktywność uczniów jest upowszechniana i nagradzana.

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę. Nauczyciele ocenili uczniów podczas swoich zajęć jako bardzo (27 z 38) lub zdecydowanie (11 z 38) zaangażowanych. Ankietowani wskazali, w jaki sposób uczniowie angażują się w zajęcia:

- 34 z 38 - przygotowują projekty, prezentacje, referaty,
- 33 z 38 - chętnie biorą udział w dyskusjach, prelekcjach; zadają dodatkowe pytania,
- 19 z 38 - efektywnie współpracują w zespołach, w tym samopomocy koleżeńskiej,
- 6 z 38 - wykonują pomoce dydaktyczne i gazetki tematyczne,
- 2 z 38 - proponują wycieczki edukacyjne.

Ankietowani uczniowie stwierdzili, że większość zajęć szkolnych angażuje ich, a tylko nieliczne są nudne.

Rodzice w zdecydowanej większości uważają, czemu dali wyraz w ankiecie, że ich dzieci chętnie (77 z 82) angażują się w zajęcia szkolne.

Obserwacje zajęć szkolnych potwierdziły zaangażowanie zdecydowanej większości uczniów. Aktywność młodzieży miała przeważnie związek z działaniami nauczyciela, a były to: polecenia wykonania zadania, zadawanie pytań, nawiązywanie do zabawy (skakanie przez gumę, modelarstwo), odwoływanie się do innych przedmiotów, wplatanie humoru, akceptacja działań uczniowskich, wykonanie doświadczeń, zachęcanie do szukania podobnych rozwiązań w codziennym życiu, prezentacja na tablicy interaktywnej, projekcja filmu, instrukcja pracy w grupach, przygotowanie testu do rozwiązania.

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkołę. W opinii nauczycieli uczniowie są mocno zaangażowani w zajęcia prowadzone w szkole poprzez przygotowywanie prezentacji multimedialnych, referatów, gazetek tematycznych, uczestnictwo w dyskusjach, zadawanie dodatkowych pytań, wykonywanie zadań dodanych, samodzielne wyszukiwanie informacji na ciekawe tematy, przygotowywanie środków i materiałów do prowadzenia zajęć, prowadzenie fragmentów lekcji, inicjowanie tematów dalszej pracy, chęć poprawiania ocen itp.

Zdanie ankietowanych licealistów na temat zajęć pozalekcyjnych brzmi:

- 59 ze 196 - sporo zajęć (choć nie wszystkie) są interesujące, wciągające,
- 49 ze 196 - niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko,
- 33 ze 196 - niemal wszystkie zajęcia bardzo mnie angażują, tylko nieliczne są nudne,
- 23 ze 196 - wszystkie zajęcia są bardzo wciągające i angażują mnie,
- 18 ze 196 - zajęcia w ogóle nie są interesujące, wciągające.

Rodzice stwierdzili w ankiecie, że ich dziecko: chętnie (58 z 82) chodzi na zajęcia pozalekcyjne, niechętnie (5 z 82) lub w ogóle nie chodzi (18 z 82).

Uczący się podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Dyrektor i nauczyciele stwierdzili w wywiadzie, że uczniowie zgłaszają w szkole propozycje działań na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Na przykład uczestniczą w tworzeniu oferty zajęć pozalekcyjnych, wyszukują nowe propozycje konkursowe m.in. na Uniwersytecie Wrocławskim, reżyserują uroczystości szkolne, inicjują wycieczki edukacyjno-turystyczne, zgłaszają propozycje wzbogacenia zasobów biblioteki, prowadzą wolontariat, proponują i organizują spotkania ze specjalistami i ciekawymi ludźmi.

Nauczyciele w ankiecie podali, że inicjatywy uczniów dotyczą:

- 37 z 38 - imprez i uroczystości, zawodów, projektów,
- 23 z 38 - doposażania szkoły w sprzęt i książki,
- 22 z 38 - działań samorządowych,
- 21 z 38 - wycieczek i wymiany uczniów,
- 18 z 38 - działalności naukowej,
- 16 z 38 - wolontariatu,
- 13 z 38 - zasad funkcjonowania w szkole, w tym promocji.

Zdaniem nauczycieli i partnerów, szkoła pomaga uczniom planować własny rozwój w dłuższej perspektywie, a czyni to poprzez: rozmowy o rynku pracy na zajęciach z przedsiębiorczości, ankiety i testy predyspozycji przeprowadzone przez doradcę zawodowego, spotkania otwarte na uczelniach, pokazywanie miejsc pracy, zapraszanie absolwentów-studentów, umożliwienie wyboru i zmiany rozszerzeń, wprowadzenie drugiego języka obcego. Uczniowie klas drugich określili, że częściowo mają wpływ (70 ze 108) na to, co dzieje się w szkole, a częściowo nie mają takiego wpływu (38 ze 108). Przykładowo uczniowie wpływają na: organizację zajęć (63 ze 108), stosunek nauczycieli do uczniów (42 ze 108), zakres omawianego materiału (24 ze 108), wyposażenie (21 ze 108). Uczniowie klas maturalnych wypowiedzieli się, czy mieli wpływ na to, co działo się na lekcjach w dniu badania. Większość odpowiedziała, że tak (48 z 88), a pozostali, że nie (40 z 88). Ich wpływy dotyczyły: organizacji zajęć (41 z 88), stosunku nauczyciela do uczniów (34 z 88), zakresu omawianego materiału (32 z 88), wyposażenia (11 z 88). Podczas wywiadu uczniowie zdefiniowali swój rozwój i możliwość wpływania na niego. Rozwój w mniemaniu uczniów, to pogłębianie zainteresowań na zajęciach pozalekcyjnych i fakultetach. Uczniowie postrzegają rozwój jako zdobywanie nowych doświadczeń poprzez np. bywanie w teatrze, operze, na wykładach

uniwersyteckich. Uczniowie zapewniają, że mają wpływ na kierunek swojego rozwoju poprzez wybór zajęć z oferty szkoły. Mogą też uczestniczyć w zajęciach sportowych organizowanych przez szkołę i osiągać na tym polu sukcesy. Uczniowie dzielą się z nauczycielami lub innymi pracownikami szkoły swoimi pomysłami na to, co chcieliby robić w szkole, a dotyczą one różnych sfer życia szkolnego. Podczas Tygodnia Kultury realizowane są liczne propozycje młodzieży; Przegląd Pieśni Patriotycznej jest całkowicie pomysłem uczniowskim; podczas Walentynek - organizują oni pocztę walentynkową i okazjonalne przedstawienie; w ramach projektu - oprowadzili rodziców i nauczycieli jako przewodnicy po Warszawie; zainicjowali i zorganizowali radiowęzeł szkolny. Ważne jest to, że niektórzy nauczyciele dopytują uczniów "co chcielibyście robić w szkole". Bywa i tak, że niektóre pomysły uczniów nie spotykają się z inicjatywą dorosłych - np. nie udało się zorganizować Konwentu Gier Fantastycznych. Rodzice potwierdzili, że uczniowie mają pomysły na to, co powinno się dziać w szkole. Przykładem jest Dzień Nauk Ścisłych, gdzie pokazują doświadczenia, Tydzień Kultury, Przegląd Piosenki Patriotycznej, Walentynki, Dzień Wiosny, spotkanie wigilijne, wolontariat, organizowanie wypożyczalni sprzętu sportowego, działanie radiowęzła, trenowanie wioślarstwa.

Szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczących się. Dyrektor powiedział, że inicjatywy zgłaszane przez uczniów są wdrażane w miarę możliwości organizacyjnych, np. Dzień Sportu, Bieg Władysławiaka. Nauczyciele wymienili jeszcze inne inicjatywy uczących się: wpływ na ceny i asortyment w sklepiku, przegląd młodych talentów podczas Tygodnia Kultury, Przegląd Piosenki Patriotycznej, pomysł na noszenie mundurków i wzór stroju, kiermasz ciast na zakup koszulek z logo szkoły, zapis w Wewnętrzny Szkolnym Systemie Oceniania o niestawianiu negatywnych ocen trzynastego dnia miesiąca.

Uczniowie, jak sami powiedzieli, dawno już zainicjowali noszenie mundurków, a aktualnie wybrali dzień tygodnia, kiedy przychodzi się do szkoły w pełnej gali - poniedziałki. Uczniowie zgłosili, w jaki sposób chcą świętować pierwszy dzień wiosny i to zostało zaakceptowane - wszyscy, którzy mają zielone ubrania, nie są odpytywani. Na terenie szkoły dostępne są informacje dotyczące aktywności uczniów.

Powyższe argumenty uzasadniają bardzo wysoki stopień spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Respektowane są normy społeczne*

Komentarz:

Wszyscy pracownicy szkoły, rodzice i partnerzy postrzegają szkołę jako bezpieczną, a pojedyncze niewłaściwe zachowania spotykają się z natychmiastową reakcją nauczycieli. Uczniowie podają pojedyncze przykłady agresji, z jaką mieli kontakt w szkole. Uczniowie wiedzą, jak powinni się zachowywać i jakie zachowania są od nich oczekiwane. Pozytywne zachowania uczniów są dostrzegane i chwalone przez nauczycieli. W szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń, w wyniku której podejmowane są działania wychowawcze. Działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanego zachowań są analizowane i w razie potrzeby modyfikowane. W ostatnim roku szkolnym wprowadzono program naprawczy dotyczący absencji licealistów.

Uczniowie czują się bezpiecznie. Partnerzy społeczni i przedstawiciele samorządu postrzegają tę szkołę jako bezpieczną. Respondenci powiedzieli w wywiadzie, że w szkole nie dostrzegli przemocy, jest atmosfera do nauki (brak zazdrości), dyrektor zna uczniów, nie są konieczne identyfikatory, nie ma anonimowości, woźni są oddanymi pracownikami szkoły, obowiązujące procedury bezpieczeństwa są przestrzegane, nauczyciele reagują natychmiast na odmienne zachowania.

Większość drugoklasistów (91 ze 108) stwierdziła w ankietach, że czują się w szkole bezpiecznie również poza lekcjami. Zdecydowanie niebezpiecznie wtedy czuje się kilku (5 ze 108) uczniów. Część (12 ze 108) odpowiedziała, że nigdy nie bywają na terenie szkoły po lekcjach.

Ankietowani wskazali, że w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:

- ktoś ich obrażał, wymyślał (14 ze 108),
- ktoś obrażał osobę z ich klasy (34 ze 108),
- został/a pobity/a (1 ze 108),
- inni zmuszali mnie do kupowania czegoś za własne pieniądze (2 ze 108),
- ktoś z klasy był zmuszany przez innych do kupowania czegoś za własne pieniądze (2 ze 108),
- ukradziono mi jakiś przedmiot lub pieniądze (9 ze 108),
- komuś z klasy skradziono jakiś przedmiot lub pieniądze (10 ze 108).

Wskazano w szkole miejsca, w których ci uczniowie czują się mało bezpiecznie: korytarz (4 ze 108) i szatnia (1 ze 108). Zdecydowana większość (100 ze 108) stwierdziła, że w szkole nie ma miejsc, w których czują się zagrożeni. Trzecioklasiści w większości (84 z 88) czuli się bezpiecznie podczas lekcji w dniu badania. Pojedyncze osoby (4 z 88) nie czuły się bezpiecznie. Prawie wszyscy respondenci (87 z 88) czuli się bezpiecznie podczas przerw, a jedna osoba (1 z 88) - zdecydowanie niebezpiecznie.

Rodzice sądzą, że ich dzieci czują się w szkole bezpiecznie, bo nie mogą wychodzić w czasie zajęć, nie było żadnych zgłoszeń o niebezpieczeństwie na terenie szkoły i wyjazdu do białej szkoły. Uczniowie LO wspierają gimnazjalistów, funkcjonują regulaminy i procedury, w szkole panuje dyscyplina, np. uczniowie bez pisemnej zgody wychowawcy lub zastępcy wychowawcy nie mogą opuścić szkoły.

Obserwacja zajęć szkolnych pozwala stwierdzić, że nauczyciele w pełni dbają o bezpieczeństwo wychowanków - nie wystąpiły żadne zagrożenia.

Pracownicy niepedagogiczni zapewнили podczas wywiadu, że w szkole dba się o bezpieczeństwo. Stale pilnowane jest, kto wchodzi i wychodzi z budynku. Nauczyciele dyżurują na korytarzach. Niewłaściwe zachowania, jakie ich zdaniem, sporadycznie zdarzają się w szkole to: siadanie na parapetach okiennych, niezminianie obuwia, gra w piłkę na korytarzu, niekłanianie się pracownikom. Dorośli zwracają im wówczas uwagę, jak powinni się zachować.

Uczniowie znają obowiązujące w szkole normy. Według partnerów szkoły i przedstawicieli lokalnego samorządu, uczniowie tej szkoły najczęściej prezentują zachowania zgodne z oczekiwaniami dorosłych, o wysokiej kulturze, odpowiedzialne, sumienne i tolerancyjne (pomagają niepełnosprawnym).

Drugoklasiści (101 ze 108) stwierdzili, że zasady właściwego zachowania się w szkole są dla nich jasne - nawet, jeżeli nie zawsze ich przestrzegają. Według nich, nauczyciele (87 ze 108) przestrzegają zasad, które sami głoszą, a część (21 ze 108) - nie przestrzega. Podobnie wypowiedzieli się trzecioklasiści: zasady zachowania są jasne dla większości (86 z 88). Podczas wywiadu, uczniowie wymienili, jakie zasady postępowania obowiązują w szkole. Uczniowie wiedzą, że obowiązujące w szkole normy i zasady postępowania opisane są w statucie. Obowiązkiem licealisty jest godne i kulturalne zachowanie. Dlatego też w poniedziałki i w czasie świąt szkolnych nie wolno ubierać się nieregulaminowo. Podczas obserwacji placówki dostrzeżono prawidłowe zachowania uczniów podczas lekcji i przerw.

W szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń. Dyrektor stwierdził, że w szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów poprzez: obserwację bezpośrednią w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych, wyjść edukacyjnych, wycieczek, dyskotek, poprzez rozmowy z pracownikami niepedagogicznymi, rozmowy z pedagogiem, rozmowy z uczniami i rodzicami, zajęcia integracyjne pedagoga, rozmowy z wychowawcami i nauczycielami. Natomiast diagnoza zagrożeń prowadzona jest we współpracy z pielęgniarką szkolną, Strażą Miejską, z poradnią psychologiczną - pedagogiczną. Prowadzone są w tym celu wywiady, obserwacje, ankiety, co zostało udokumentowane przez pedagoga szkolnego.

Rodzice stwierdzili w ankiecie, że pozytywne zachowania dziecka są dostrzegane przez nauczycieli w większości przypadków (76 z 82). Większość respondentów (70 z 82) otrzymuje informacje na temat zagrożeń występujących w szkole, do której uczęszcza dziecko.

W szkole podejmuje się działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanых zachowań. Dyrektor opisał, jakie działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń

oraz wzmacnianie pożądanych zachowań podejmuje się w szkole. Działania te znajdują odzwierciedlenie w dokumentacji szkolnej i dotyczą:

- stosowania systemu nagród (pochwała wychowawcy, nauczyciela, dyrektora; nagroda książkowa za działalność społeczną),
- oceniania zachowania uwarunkowanego odpowiednimi postawami,
- tematyki godzin wychowawczych,
- ukierunkowanych spotkań ze specjalistami,
- adekwatnych programów profilaktycznych,
- codziennej pracy wychowawców klasowych,
- znajomości aktów prawnych obowiązujących w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem regulaminu ucznia, zasad zachowania określonych w Wewnętrznym Systemie Oceniania, regulaminu wycieczek, procedur zwalniania się ze szkoły, zasad usprawiedliwiania nieobecności,
- zajęć warsztatowych z pedagogiem,
- obowiązku noszenia mundurka w wyznaczonych przez samorząd dniach oraz w czasie reprezentowania szkoły na zewnątrz,
- ujednolicenia oddziaływań i przestrzegania ustalonych wraz z pedagogiem zachowań w sytuacjach trudnych wychowawczo,
- wspierania uczniów w podejmowanych przez nich inicjatywach charytatywnych i wolontariackich.

Wobec zdiagnozowanych zagrożeń podejmuje się następujące działania:

- wprowadzanie konkretnych programów profilaktycznych, np. umiejętność radzenia sobie ze stresem, anoreksja,
- indywidualne rozmowy uczeń – nauczyciel, uczeń – wychowawca, uczeń – pedagog, uczeń – dyrektor,
- rozmowy z uczniami, których wyniki nauczania budzą niepokój, z ich rodzicami, w towarzystwie wychowawcy, pedagoga i dyrektora oraz nakreślenie planu pomocy,
- promowanie postaw prozdrowotnych i upowszechnianie zachowań pożądanych,
- spotkania ze Strażą Miejską,
- spotkania ze specjalistami z poradni pedagogiczno-psychologicznej, psychologami, lekarzami, specjalistami od zagrożeń /narkotyki, dopalacze/,
- doskonalenie zawodowe Rady Pedagogicznej w wymienionych obszarach,
- programy naprawcze jako reakcja na nieobecności na lekcjach.

Rodzice w ankiecie wskazali, że nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania uczniów w większości przypadków (64 z 82), a kilka osób (3 z 82) - że wolno. Kilkanaście osób (13 z 82) stwierdziło, że nie ma takich zachowań. Zdecydowana większość respondentów (73 z 82) zauważyła, że pozytywne zachowania ich dziecka są chwalone przez nauczycieli. Rodzice wypowiedzieli się jeszcze, jak szybko reagują nauczyciele na ryzykowne zachowania uczniów (np. sięganie po używki). Odpowiedź brzmi: tak (32 z 82), zdecydowanie nie (1 z 82), nie ma takich zachowań (37 z 82), brak odpowiedzi (12 z 82). Rodzice w wywiadzie wypowiedzieli się, czy dzieci uczące się w tej szkole, były narażone na niewłaściwe zachowania ze strony innych uczniów. W klasie I był problem komunikacyjny między dwoma grupami, co nauczyciel zauważył i rozwiązał - ankietując klasę. Rodzice stwierdzili, że pozytywne, pożądane zachowania dzieci są chwalone przez nauczycieli. Podano przykład, kiedy to wszyscy z klasy idą po nagrodę jednego ucznia-olimpijczyka. Chwalone są też drobne osiągnięcia. O dobrych rzeczach

mówi się na forum klasy, a o negatywnych - indywidualnie. Zdaniem pracowników niepedagogicznych, w szkole pilnuje się dzieci, aby eliminować niewłaściwe zachowania.

W szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań. Dyrektor zapewnił, że w szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań. Przeprowadza się ją na posiedzeniach zespołu kierowniczego, zespołów wychowawczych, zespołów klasowych, spotkaniach z rodzicami. Pod tym kątem przeprowadzana była ewaluacja szkolnego programu profilaktyki i programu wychowawczego. W tym celu współpracuje się ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznej i szkoli kadrę pedagogiczną. Skuteczność podejmowanych działań analizowana jest przy ustalaniu śródrocznych i rocznych ocen zachowania, przyznawaniu nagród i stosowaniu kar. Nauczyciele, jako sposób dokonywania analizy działań podejmowanych dla eliminowania zagrożeń i wzmacniania właściwych zachowań, podali, co następuje: stała ewaluacja działań wychowawczych, informacja zwrotna, ankietowanie, rozmowy z uczniami, obserwacja uczniów podczas wszystkich zajęć, analizy pracy zespołów wychowawczych.

Działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań są w razie potrzeby modyfikowane. W opinii dyrektora, działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań są w razie potrzeby modyfikowane. Ilustracją powyższego są przykłady:

- Wprowadzona nagroda na koniec roku za działalność wolontariacką,
- Opracowany i wdrożony został zmodyfikowany regulamin wycieczek szkolnych,
- Opracowano i wdrożono procedury zwalniania się ze szkoły,
- Opracowano i częściowo wdrożono program „Zdrowy uczeń”,
- Rozszerzono i zmodyfikowano działania związane z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele stwierdzili, że na skutek tych analiz pojawiła się potrzeba modyfikacji działań. Opracowano program naprawczy dotyczący frekwencji, psycho-edukacyjne programy w sytuacji depresji, nieradzenia sobie np. ze stresem, zmodyfikowano formy zajęć. Najwięcej działań profilaktycznych skierowano do klas pierwszych, a przeciwstresowych - do klas trzecich. Według partnerów, szkoła utrzymuje stały kontakt z rodzicami i traktuje ich jako partnerów. Dla uczniów organizowane są warsztaty antystresowe i inne w zależności od potrzeb. Tworzone są procedury dotyczące eliminowania zagrożeń oraz wzmacniania pożądanych zachowań.

Podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczących się. Podejmowane przez nauczycieli działania wychowawcze, w ich własnej opinii, uwzględniają inicjatywy i opinie uczniów (36 z 38), a w dwóch przypadkach zdecydowanie nie (2 z 38) uwzględniają tego. Według dyrektora i nauczycieli, niektóre propozycje zmian w działaniach wychowawczych są zgłaszane przez uczniów, jak:

- Tematyka godzin do dyspozycji wychowawców,
- Organizacja „życia w klasie” i imprez szkolnych,
- Inicjatywy wolontariackie /kiermasze, zbiórki darów i pieniędzy, praca z osobami potrzebującymi pomocy/,
- Kierunki planowanej pracy wychowawczej,
- Rodzaj i tematyka wycieczek przedmiotowych i klasowych.

Wszystkie wymienione inicjatywy zostały uwzględnione w planie pracy szkoły - po konsultacjach z wychowawcą, nauczycielem-opiekunem, pedagogiem lub dyrektorem szkoły, czasami w innym, niż proponowanym terminie lub, ze względów formalnych, w zmodyfikowanej formule.

Uczniowie w wywiadzie powiedzieli, że nie zgłaszają nowych pomysłów dotyczących zasad postępowania w szkole, ponieważ nie czują potrzeby zmieniania tych, które obowiązują.

Uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami. Nauczyciele określili, co uważają za szczególne osiągnięcia szkoły:

- wypracowanie i ukształtowanie życzliwości, tolerancji, wdrożenie zasad współżycia, wysoki poziom akceptacji dla różnorodności, uwrażliwienie na drugiego człowieka, wolontariat, promowanie postaw prospołecznych,
- wypracowanie więzi ze szkołą (nawet zatrudnianie absolwentów jako nauczycieli),
- wysoki poziom kultury osobistej uczniów w szkole i poza szkołą,
- pozytywne współżycie dwóch szkół w jednym budynku (z Gimnazjum), wysoki stopień bezpieczeństwa,
- moda na uczenie się, liderami są najlepsi, postawa odpowiedzialności.

Podczas obserwacji zajęć i placówki nie zauważono zachowań uczniów odbiegających od ogólnie przyjętych norm społecznych. Dyrektor orzekł, że w tym i poprzednim roku szkolnym nie zostały wymierzone kary statutowe.

Pracownicy niepedagogiczni zauważyli, że od uczniów oczekuje się kultury osobistej, kłaniania się na dzień dobry, tolerancji wobec innych, punktualności, właściwego stroju. Obserwując licealistów, stwierdzili, że pozytywne jest to, że pomagają sobie nawzajem, kolegom z Gimnazjum, ale też pracownikom szkoły. Uczniowie nie mogą palić papierosów, pić alkoholu czy przeklinać, o czym dobrze wiedzą i tego nie robią. Zachowania niewłaściwe zdarzają się sporadycznie i dotyczą pojedynczych osób.

Powyższe argumenty uzasadniają wysoki stopień spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy

Komentarz:

Funkcjonowanie szkoły wynika z wieloletniej koncepcji pracy, która jest znana w środowisku szkolnym i przez wszystkich akceptowana. Koncepcja pracy szkoły jest analizowana i w razie potrzeb modyfikowana.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana pracownikom szkoły. Wieloletnia koncepcja pracy Zespołu Szkół, do którego należy VIII LO, łączy tradycję ze współczesnością. Ważnym elementem pracy wychowawczej szkoły jest wychowanie patriotyczne. Nowoczesność to zmieniające się metody nauczania, pomoce naukowe, korzystanie ze zdobyczy technologii informacyjnej. Szkoła nie ma jednego dominującego kierunku kształcenia. Przyjęte rozwiązania organizacyjne pozwalają na dopasowanie profilu nauki do indywidualnych potrzeb ucznia. W sferze wychowawczej szczególnie postawiono na kształtowanie postawy zrozumienia i szacunku w stosunku do innych ludzi oraz otwartości na ich potrzeby. Przywiązuje się dużą wagę do kultury osobistej i form zwracania się uczniów do siebie nawzajem oraz do osób dorosłych. Wspomaga się uczniów w indywidualnym i zespołowym rozwoju, a także pomaga w sytuacjach tego wymagających w sferze dydaktycznej, wychowawczej czy opiekuńczej. Cele pracy szkoły osiąga się dzięki współpracy uczniów, ich rodziców i nauczycieli, uważnie wsłuchując się w głos wszystkich szkolnych społeczności. Koncepcja pracy szkoły ma na celu ustalenie kierunków dalszego funkcjonowania placówki oraz możliwość dokonywania modyfikacji w przypadku zaistnienia nowych okoliczności w prawie oświatowym, bądź zmieniającej się otaczającej rzeczywistości. Działania szkoły planowane są w cyklu rocznym i wieloletnim, ale jednocześnie uwzględniają potrzeby doraźne. Liceum ukierunkowane jest na pracę z uczniami, którzy osiągnęli dobre i bardzo dobre wyniki z egzaminów gimnazjalnych. Zadaniem przyjętym przez szkołę w dziedzinie dydaktyki jest bardzo dobre przygotowanie uczniów do podjęcia studiów. 100% absolwentów podejmuje studia, 99% w uczelniach państwowych. Koncepcja Pracy Szkoły jest znana pracownikom pedagogicznym i niepedagogicznym, którzy podczas wywiadów wymienili główne kierunki rozwoju i związane z nimi działania.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły została przyjęta przez radę pedagogiczną. Koncepcję Pracy Szkoły przyjęto Uchwałą Rady Pedagogicznej VIII LO. Większość nauczycieli (36 z 38) potwierdziła, że rada wspólnie przyjęła koncepcję, mniejszość (2 z 38) uważa, że rada przyjęła koncepcję pracy przedstawioną przez dyrektora po uwzględnieniu sugestii nauczycieli. Nauczyciele czują się współautorami koncepcji: zdecydowanie tak (33 z 38) lub raczej tak (5 z 38).

Szkoła prowadzi działania realizujące koncepcję pracy szkoły. Z ankiety dla dyrektora i wywiadu z nauczycielami wynika, że pewne działania realizujące koncepcję prowadzone są stale:

- Wspieranie talentów i uzdolnień /przygotowanie i udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, możliwość zaprezentowania uzdolnień artystycznych, możliwość udziału w zajęciach i zawodach sportowych, udział w działaniach wolontariatu i szeroko rozumianych działaniach samorządowych/.
- Podnoszenie poziomu jakości kształcenia /nawiązanie współpracy z instytucjami oświatowymi, pozaszkolnymi ośrodkami upowszechniania wiedzy, współpraca z uczelniami, korzystanie z wykładów i laboratoriów/.
- Udział w rozmaitych zewnętrznych projektach edukacyjnych.
- Udział nauczycieli w różnych formach doskonalenia zawodowego.
- Pełne wykorzystanie dostępnych środków dydaktycznych.
- Rozwój edukacji informatycznej uczniów i nauczycieli.
- Przeprowadzanie systematycznych badań wyników kształcenia.

- Diagnozowania wiadomości i umiejętności uczniów na początku, w połowie i na koniec cyklu kształcenia.
- Badanie opinii uczniów, rodziców i nauczycieli dotyczących problemów szkolnych.
- Realizacja programu wychowawczego.
- Kreowanie właściwej atmosfery szkoły.
- Wychowanie patriotyczne, obywatelskie, prozdrowotne.
- Kształtowanie postaw prospołecznych.
- Zabezpieczanie potrzeb pedagogicznych i psychologicznych.
- Promocja edukacji.
- Współpraca ze środowiskiem lokalnym.
- Promocja szkoły.
- Modernizowanie bazy lokalowej i dydaktycznej szkoły.

Działania sporadyczne to:

- Współpraca z mediami.

Działania nowe to:

- Utworzenie klasy z koncepcją kształcenia w kierunku przedmiotów społeczno-prawnych.
- Utworzenie we współpracy z absolwentami szkoły zajęć pozalekcyjnych z zakresu szeroko rozumianych nauk ekonomicznych.

Koncepcja pracy szkoły jest analizowana. Według dyrektora, oferta szkoły, wynikająca z Koncepcji Pracy Szkoły jest aktualizowana, żeby odpowiadać na potrzeby uczniów i kandydatów do szkoły. W wyniku analizy, w której bierze udział cała społeczność szkolna:

- modyfikowany jest plan pracy szkoły i kalendarz roku szkolnego,
- rozwijana i umacniana współpraca z rodzicami,
- utrzymywana i rozwijana współpraca ze środowiskiem lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem uczelni i pozaszkolnych ośrodków upowszechniania wiedzy,
- rozwijana współpraca ze szkołami Towarzystwa Szkół Twórczych i Mazowieckim Stowarzyszeniem na rzecz Uzdolnionych,
- popularyzowane zainteresowania matematyką,
- obejmowana coraz większa liczba uczniów zajęciami pozalekcyjnymi,
- modyfikowane plany pracy wychowawczej.

Nauczyciele stwierdzili (36 z 38), że uczestniczyli w pracach nad analizą Koncepcji Pracy Szkoły i podali przykładowe wnioski:

- wiązać przeszłość z przyszłością,
- eksponować dokonania wychowanków,

- promować wychowanków przez upowszechnianie wiedzy o nich.

Modyfikacje koncepcji pracy szkoły są wynikiem tych analiz. Jak zapewnił dyrektor, pod wpływem wniosków z analiz, Koncepcja Pracy Szkoły została zmodyfikowana: zmieniono przedmioty rozszerzenia jednej z klas pierwszych, wprowadzono Dzień Patrona, uzyskano patronat Wydziału Matematyki Uniwersytetu Warszawskiego, poszerzono ofertę kół zainteresowań o koło ekonomiczne prowadzone przez absolwentów szkoły.

Nauczyciele dodali w wywiadzie, że wycofanie się z targów edukacyjnych szkół średnich nastąpiło również pod wpływem takich analiz. Stwierdzono, iż dla celów promocyjnych wystarczające są informacje zamieszczane na własnej stronie internetowej, udostępniane podczas Dnia Otwartego oraz opinie absolwentów.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana uczniom i akceptowana przez nich. Sposób, w jaki uczniowie są zapoznawani z koncepcją pracy szkoły, przedstawił dyrektor podczas wywiadu. O tym jakie cele, zadania i misję spełnia szkoła, uczniowie liceum mogą przekonać się za pośrednictwem strony internetowej. Tam na bieżąco pokazywane są wszystkie aspekty pracy placówki, działania jakie są podejmowane przez całą społeczność szkolną, widoczny jest cel, ku któremu działania te zmierzają. Już na spotkaniu informacyjnym, przyszli kandydaci i ich rodzice, zapoznają się ze szkołą i jej koncepcją pracy. Każde przemówienie dyrektora inauguruje rok szkolny to prezentacja szkoły, jej zamierzonych celów i przykładów działań realizujących koncepcję pracy. Uroczystość ślubowania to wielkie święto, na które zapraszani są rodzice. Przy tej okazji rodzice i uczniowie dowiadują się o celach wychowawczych, dydaktycznych, jakie będą realizowane, o tym, że szkoła gwarantuje zdobycie rzetelnej wiedzy i kluczowych umiejętności. Zakończenie roku szkolnego to odpowiedni czas by podsumować pracę całego roku, wyeksponować sukcesy uczniów – to również okazja, z której dyrektor korzysta, by przypomnieć jakie cele przyświecają pracy szkoły.

Zdaniem uczniów, przedstawionym podczas wywiadu, w szkole kładzie się szczególny nacisk na sukcesy i olimpiady. Respondenci sądzą, że nie ma kół zainteresowań nieprowadzących do olimpiady; nawet jeżeli się pojawiają - trwają krótko. Uczniom w szkole podoba się: wystrój, atmosfera i historia liceum oraz to, że jest w nim dużo nauczycieli, którym "chce się" pracować indywidualnie z młodzieżą. Dobrą atmosferę współtworzą razem z absolwentami, często zatrudnianymi tutaj jako nauczyciele; wychowankom podoba się Teatr Nauczycieli.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana rodzicom i akceptowana przez nich. Dyrektor zwrócił uwagę, że rodzice są zapoznawani z koncepcją pracy szkoły w ten sam sposób, co uczniowie. Pierwsze zapoznanie z tym dokumentem następuje na zebraniu dla kandydatów do liceum. Niezwykle ważnym elementem zapoznania się rodziców ze szkołą jest ślubowanie pierwszoklasistów. Pierwszą część spotkania, poświęconą wychowaniu i profilaktyce, prowadzi pedagog szkolny. Na każdym pierwszym zebraniu z rodzicami, zapoznają się z najważniejszymi dokumentami szkoły, statutem, koncepcją, planem pracy oraz planem profilaktyczno-wychowawczym.

Podczas wywiadu, rodzice stwierdzili jednogłośnie, że akceptują kierunki pracy szkoły, a za najważniejsze wartości uznaje się: kulturę na codzień (teatr, literatura, obchody świąt narodowych), poznawanie tradycji, otwarcie na potrzeby innych, kreowanie własnej osobowości. Uczniowie są motywowani do analizowania koncepcji pracy, a towarzyszy im hasło "nie ma przeciętniaków wśród Władysławiaków".

Powyższe argumenty uzasadniają wysoki bardzo stopień spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: A

Oferta edukacyjna jest spójna z podstawą programową. Dyrektor w wywiadzie, wyniki obserwacji lekcji oraz nauczyciele w ankiecie potwierdzili wykorzystywanie w programach nauczania wszystkich elementów podstawy programowej, jak cele edukacyjne, treści nauczania, osiągnięcia uczniów, zadania szkoły, umiejętności ponadprzedmiotowe. Respondenci zapewnili, że oferta edukacyjna liceum jest spójna z aktualną podstawą programową - jest to też kryterium wyboru programów nauczania.

Oferta edukacyjna jest zgodna z potrzebami uczniów. Według nauczycieli, najważniejsze działania szkoły z punktu widzenia potrzeb edukacyjnych uczniów to: duże zainteresowanie przedmiotami społeczno-prawnymi, uczestnictwo we wszystkich rozgrywkach sportowych, system roszszerzeń, e-learning (nauczyciele zamieszczają zadania na szkolnej platformie), projekt Bliżej Natury, dodatkowe konsultacje przedmiotowe, koła przedmiotowe przygotowujące do olimpiad.

Ankietowani uczniowie i ich rodzice określili potrzeby edukacyjne licealistów, wskazując przedmiot zainteresowań, jak edukacja teatralna, muzyczna, filmowa, plastyczna, poszerzona nauka języków obcych, historii, filozofii, a także ekonomii, matematyki, informatyki i fizyki.

Uczniowie klas drugich odpowiedzieli w ankiecie, że szkoła umożliwia im nauczanie się tego, co dla nich najważniejsze: raczej tak (52 ze 108); zdecydowanie tak (29 ze 108); raczej nie (23 ze 108); zdecydowanie nie (2 ze 108).

Oferta edukacyjna uwzględnia kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy. Zdecydowanie, zdaniem całej rady pedagogicznej, oferta edukacyjna, uwzględnia kompetencje potrzebne na rynku pracy, jak: praca w zespole, umiejętność podejmowania decyzji, odpowiedzialność, otwarcie na zmiany, samodzielność, umiejętność autoprezentacji, znajomość języka ojczystego i dwóch języków obcych, posługiwanie się technologią informacyjną, organizacja pracy, zdobywanie informacji i ich selekcji, negocjowanie, umiejętność bycia liderem, umiejętność rozwiązywania problemów.

Partnerzy i przedstawiciele lokalnego samorządu również zauważyli podczas wywiadu, że szkoła wyposaża absolwentów w umiejętności przydatne w przyszłości uczniom na rynku pracy. Ta grupa respondentów zwróciła jeszcze uwagę na inne umiejętności: wiara w siebie, w swój potencjał, duża wiedza na temat rynku pracy i studiów wyższych, umiejętność uczenia się, ogólne ukierunkowanie na swoje możliwości.

Realizacja podstawy programowej jest monitorowana. Dyrektor stwierdził, że realizacja podstawy programowej jest monitorowana poprzez kontrolę zapisów w dziennikach lekcyjnych, na podstawie sprawozdań zespołów przedmiotowych, wywiadów indywidualnych z nauczycielami. Nie ma opóźnień. Nie ma zagrożenia niezrealizowania.

Nauczyciele, zwrócili uwagę, na dostosowywanie terminów wycieczek edukacyjnych do planów pracy innych nauczycieli, uczących w dniu wyjścia oraz konieczność komasowania treści nauczania, kiedy przepadną jakieś zajęcia. Ważnym jest dla nich, aby wyjście na celową wycieczkę komplementarną do podstawy programowej, było wcześniej zaplanowane.

Oferta edukacyjna szkoły jest modyfikowana w celu umożliwienia pełniejszego rozwoju uczniów. Dyrektor i nauczyciele zapewnili, że oferta edukacyjna szkoły jest modyfikowana w celu umożliwienia pełniejszego rozwoju uczniów. Stąd pojawiła się: • Możliwość zmieniania przedmiotów rozszerzonych • Realizacja programów własnych nauczycieli • Udział w szkolnych i pozaszkolnych projektach edukacyjnych • Udział w międzynarodowym programie dotyczącym praw człowieka • Udział w zajęciach Akademii Filmowej • Współpraca i obozy naukowe stowarzyszenia „Talent” - obozy informatyczne - szkoła uzyskała Patronat Naukowy Wydziału Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Warszawskiego • Udział w obozach naukowych Mazowieckiego Stowarzyszenia na rzecz Uzdolnionych • Integracja wiedzy przyrodniczej oraz ekologicznej • Udoskonalenie kształcenia kompetencji potrzebnych na rynku pracy: przygotowanie do publicznych wystąpień, umiejętność wyszukiwania informacji, negocjowania, bycia liderem itp.

Zmiany te są czytelne i dostrzegane przez rodziców, partnerów szkoły, przedstawicieli lokalnego samorządu.

Uczniowie klas drugich wskazali udział szkoły w rozwoju swoich zainteresowań: raczej tak (49 ze 108), zdecydowanie tak (16 ze 108), raczej nie (33 ze 108), zdecydowanie nie (10 ze 108).

Szkoła realizuje nowatorskie rozwiązania programowe. Dyrektor oraz nauczyciele podali przykłady rozwiązań programowych i działań edukacyjnych wprowadzanych w szkole, które uważają za nowatorskie: edukacja filmowa, koncerty filharmoniczne, zróżnicowanie programowe w ośmiu grupach językowych, międzynarodowy projekt testowany przez uczniów, udział w Forum Młodych Chemików w Krakowie, wprowadzenie do szkolnego planu nauczania lekcji jęz. łacińskiego i filozofii, udział w obozach naukowych i warsztatach, zastosowanie platformy e-learningowej dla zainteresowanych informatyką. Respondenci uznali powyższe formy za nowatorskie, ponieważ wykraczają poza podstawę programową i dotychczasową praktykę szkolną.

Powyższe argumenty uzasadniają bardzo wysoki stopień spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany*

Komentarz:

Procesy edukacyjne są planowane, a ich organizacja sprzyja uczeniu się. W szkole wykorzystuje się zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. Stosowane w szkole metody nauczania sprzyjają uczeniu się. Ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce. Ocenianie uczniów motywuje ich do dalszej pracy. Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są monitorowane, a wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów są wdrażane. Procesy edukacyjne organizowane są we współpracy nauczycieli i uczniów.

Procesy edukacyjne są planowane. Dyrektor wykazał podczas wywiadu, że procesy edukacyjne są planowane. Plan pracy szkoły, uwzględniający wnioski do pracy z poprzedniego roku szkolnego, jest tworzony przez powołany zespół nauczycieli, a następnie przedstawiany Radzie Pedagogicznej. Wszyscy nauczyciele mają wtedy możliwość dodania jakiś elementów, zaopiniowania i przyjęcia do realizacji. Ustalany jest również przydział czynności dodatkowych, podział na zespoły, kalendarz imprez, planowanie ewaluacji wewnętrznej – elementów mających ogromny wpływ na dobrą organizację i płynną realizację procesów edukacyjnych. Plan ten jest modyfikowany przez cały rok szkolny, jeżeli tylko zaistnieje potrzeba, uwzględnia on także szkolenia, samodoskonalenia, zebrania rad pedagogicznych w celu analizy procesów edukacyjnych. Są również w szkole plany kół przedmiotowych, pracy z uczniem wymagającym uzupełnienia zaległości czy indywidualnego wytłumaczenia niezrozumiałych zagadnień. Organizacji i planowaniu procesów edukacyjnych w naszej szkole sprzyja praca zespołów przedmiotowych i zespołu wychowawczego. Zespoły te budują własne plany pracy, realizują je i dwa razy w roku zdają sprawozdania. Planuje i sprawozdają swoją pracę również pedagog szkolny, nauczyciel biblioteki i pielęgniarka szkolna. Wszyscy nauczyciele potwierdzili, że procesy edukacyjne w szkole są planowane.

Organizacja procesów edukacyjnych sprzyja uczeniu się. Analiza dokumentów wskazała, że liczba godzin zajęć dla poszczególnych klas jest rozłożona równomiernie na poszczególne dni tygodnia, a ułożenie przedmiotów w planie dnia sprzyja uczeniu się poprzez zachowanie higieny pracy. W planie lekcji unika się planowania przedmiotów egzaminacyjnych na ostatnich lekcjach, nie występują „okienka” dla uczniów. Nauczyciele orzekli, że szkoła zapewnia możliwość korzystania z potrzebnych podczas zajęć pomocy dydaktycznych: zdecydowanie tak (23 z 38) lub raczej tak (15 z 38). Tak samo rozkłada się odpowiedź na pytanie do nauczycieli "Czy pomieszczenia, w których Pan(i) prowadzi zajęcia, sprzyjają osiągnięciu zamierzonych celów?" Uczniowie klas drugich stwierdzili, że zdarza się, że są zmęczeni z powodu liczby zajęć jednego dnia: kilka razy w tygodniu (56 ze 108), codziennie (22 ze 108), raz w tygodniu (19 ze 108). Analogicznie odpowiedzieli uczniowie klas trzecich: raczej nie (39 z 88), raczej tak (26 z 88), zdecydowanie tak (20 z 88). Według zdecydowanej większości rodziców (74 z 82) plan lekcji jest ułożony tak, że sprzyja uczeniu się. Podczas obserwacji zajęć zauważono, że nauczyciele reagują w każdej sytuacji w przypadku każdego niezaangażowanego ucznia (5 z 7) lub reagują w większości sytuacji i tylko pojedynczy uczniowie są niezaangażowani (2 z 7). Wielkość sal jest odpowiednia do liczebności klas.

Stosowane w szkole metody nauczania sprzyjają uczeniu się. Dyrektor podał przykłady działań nauczycieli,

które nakierowane są na zwiększenie efektywności procesu uczenia się w szkole, a są to: badanie procesów nauczania, wyciąganie wniosków, wdrażanie wniosków. Ankietowani nauczyciele wymienili liczne metody sprzyjające uczeniu się stosowane w pracy z uczniami: burza mózgów, mapa pojęciowa, metaplan, dyskusja, gra symulacyjna, projektu, problemowa, pogadanka, laboratoryjna, praca z tekstem, filmem, nagraniem audio, wykład, heureka, analiza, debata, drzewo decyzyjne, poker kryterialny, gramatyczno-tłumaczeniowa, mapa mentalna, prezentacja multimedialna, analiza SWOT, ekspresji twórczej, kierowania samowychowaniem, rybi szkielet, metody startowe, treningowe, konstruktywistyczne, konstruktywistyczne, poster, stosowanie mikroskali, zadawanie pracy domowej. Dodano też metody aktywizujące, pracę w grupach, wycieczki edukacyjne, różnorodne środki dydaktyczne - jako metody. Jeden z respondentów skategoryzował stosowane metody na: - badawcze i obserwacyjne metody kierowania pracą ucznia: obserwacja, eksperyment, praca z materiałem źródłowym, gry dydaktyczne (kula śniegowa, mapa mentalna), - metody poszukujące (pogadanka, dyskusja). Uczniowie klas drugich potwierdzili bardzo częste stosowanie na zajęciach komputera, projektora, tablicy interaktywnej i dostępu do Internetu. Stwierdzili też, że pracują w grupach na niektórych zajęciach (101 ze 108), na większości zajęć (4 ze 108) lub nigdy (3 ze 108). Wypowiedzieli się też, jak często na zajęciach rozwiązują problemy sformułowane przez nauczycieli lub uczniów: na niektórych (54 ze 108), na większości (46 ze 108), na wszystkich (6 ze 108), nigdy (2 ze 108). Podczas obserwacji zajęć zauważono, że nauczyciel stworzył uczniom możliwość samodzielnego wykonania zadania przez całą lekcję (5 z 7) lub przez większość lekcji (2 z 7). Szkoła ma zapewnione bardzo dobre warunki do korzystania z technologii informatyczno-komunikacyjnych w pracy uczniów i nauczycieli. Dostęp do komputerów z Internetem możliwy jest w pracowni informatycznej i w bibliotece. W pracowniach przedmiotowych występują tablice multimedialne oraz sprzęt RTV.

Ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce. Analiza dokumentów wykazała, że monitorowanie jakości i efektywności procesu uczenia się uczniów odbywa się na wielu płaszczyznach i w różnych etapach cyklu kształcenia. Tworzone są i analizowane zestawienia wyników nauczania, porównywane są osiągnięcia z kilku lat. Ocenianie zakłada dawanie uczniom informacji o postępach w nauce, co jest zapisane w Wewnętrzny Szkolnym Systemie Oceniania.

35 z 38 nauczycieli potwierdziło, że zawsze przekazują informację zwrotną, uzasadniającą ocenę, 3 z 38 - prawie zawsze. Informacja taka zawiera wyszczególnienie dobrych i niedobrych elementów pracy ucznia, wskazanie tego, co wymaga poprawy i jak powinna ona wyglądać oraz wskazówki do dalszej pracy.

Prawie wszyscy uczniowie (104 ze 108) potwierdzili, że uzyskują od nauczycieli informację zwrotną o swoich ocenach.

Na obserwowanych zajęciach nauczyciele udzielali opisowej oceny wielokrotnie (4 z 7). Sukcesy uczniów są widoczne w szkole i poparte dyplomami i pucharami wyeksponowanymi na korytarzach szkolnych.

Ocenianie uczniów motywuje ich do dalszej pracy. Wszyscy nauczyciele stwierdzili w ankiecie, że uczniowie dzięki informacji zwrotnej, jaką od nich otrzymują są zmotywowani do pracy.

Większość uczniów klas drugich zaznaczyła, że nauczyciele rozmawiają (63 ze 108) z nimi na temat przyczyn ich sukcesów w nauce, chociaż czasami nie rozmawiają (45 ze 108). Informacja, którą dostają daje im wiedzę, co mają poprawić (64 ze 108). Nie wszyscy nauczyciele argumentują ocenę za odpowiedź - niektórzy dają komentarz demotywujący.

Rodzice zaznaczyli, że ocenianie zachęca ich dziecko do dalszego uczenia się w większości przypadków (62 ze 82).

W szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów. Dyrektor i nauczyciele opisali w jaki sposób monitoruje się osiągnięcia uczniów: • Testy • Sprawdziany • Testy diagnozujące • Porównywanie wyników klas • Porównywanie osiągnięć w kilku latach • Monitoring osiągnięć olimpijskich • Zestawienia roczne i półroczne . Podczas monitoringu poszukuje się odpowiedzi na poniższe pytania: • Czy cele są osiągnięte? • Czy efekty są satysfakcjonujące? • Czy cele zostały właściwie postawione? • Czy poziom trudności został odpowiednio zróżnicowany? • Czy przyrost wiedzy jest zgodny z możliwościami? • Czy zastosowano właściwe metody? 32 z 38 nauczycieli prowadzi analizę systematycznie w sposób zorganizowany, 4 z 38 - próbuje prowadzić systematyczną analizę, 2 z 38 - prowadzi analizę, gdy pojawia się taka potrzeba. 34 z 38 - monitoruje osiągnięcia wszystkich uczniów, 4 z 38 -koncentrują się na uczniach zdolnych, 4 z 38 - koncentrują się na uczniach z problemami, 5 z 38 - koncentruje się na uczniach o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są monitorowane. Rada pedagogiczna zapewniła, że monitoring procesów edukacyjnych ma charakter spójny i systemowy. Prowadzą go nauczyciele i dyrektor poprzez: • Obserwacja ucznia podczas pracy na lekcji • Obserwacja działań statutowych szkoły • Rozmowy analityczne po obserwacji lekcji • Kontrola dokumentacji przebiegu nauczania • Analiza wyników klasyfikacji • Analiza frekwencji • Analiza różnych form aktywności ucznia, np. udział w olimpiadach i konkursach, zawodach sportowych, zajęciach pozalekcyjnych • Analiza skuteczności nauczania • Diagnoza w kl. I, II i III • Rytmiczność i różnorodność oceniania • Działania wyrównujące szanse edukacyjne • Modyfikacja pracy zespołów przedmiotowych • Modyfikacja planu doskonalenia nauczycieli

Wnioski z monitoringu są wykorzystywane do planowania procesów edukacyjnych. Nauczyciele podali przykłady wykorzystania wniosków wpływających z monitorowania. Monitorowanie pozwoliło na zmianę metod pracy, umożliwiło ćwiczenie umiejętności, które sprawiały problem, wyławianie kandydatów do olimpiad, konkursów lub do korzystania z konsultacji, podejmowanie działań wychowawczych; po każdym semestrze rozmowa z uczniem, którego wyniki są niskie z przedmiotów maturalnych (uczeń+dyrektor+rodzic+wychowawca+pedagog szkolny) - są to dwie lub trzy osoby z klasy, celem jest wspieranie, rzucanie koła ratunkowego, zespołowe szukanie rozwiązań.

Dyrektor podał przykłady decyzji dotyczących procesów edukacyjnych, które wynikają z monitoringu tych procesów:

- Zmiana podręcznika.
- Zmiana terminów sprawdzianów.
- Wprowadzenie nowych i pełniejsze wykorzystanie istniejących pomocy dydaktycznych.
- Wprowadzenie dodatkowej godziny fizyki w klasie II i III biologiczno-chemicznej.

Współpraca nauczycieli i uczniów dotyczy procesów edukacyjnych. Dyrektor i nauczyciele powiedzieli, że podejmowane przez szkołę działania uwzględniają propozycje, opinie uczniów odnośnie: tematyki godzin wychowawczych, planów wycieczek, wyjść do muzeów, teatrów, modyfikacji toku lekcji i tempa pracy, modyfikacji metod pracy, zmian w ofercie zajęć pozalekcyjnych (rodzaj kółka i osoba prowadząca), wygoszparowania pomieszczenia dla samorządu uczniowskiego.

Ankietowani uczniowie i ich rodzice uważają, że szkoła często uwzględnia inicjatywy i pomysły młodzieży. Rodzice powiedzieli, że ich dzieci same prowadzą niektóre zadania; wybierają sobie zajęcia pozalekcyjne. Jeżeli uczeń zgłasza problem, temat, zawsze może liczyć na nauczyciela. Uczniowie podczas wywiadu nie podali przykładów zmian w szkole przygotowywanych wspólnie z nauczycielami.

Nauczyciele stosują zróżnicowanie metody wspierania. Nauczyciele wskazali liczne sposoby wsparcia uczniów ze szczególnym zwróceniem uwagi na tych o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Uczniowie docenili (w wywiadzie) szczególnie to, że nauczyciele aktywizują ich stosując atrakcyjne metody.

Według rodziców, dzieci zachęcane są przez nauczycieli do nauki, do czytania lektur. Nauczyciele wspierają uczących się, potrafią dotrzeć do ucznia, dają przykład własny (biolog jest autorem podręczników, polonista pisze wiersze), akceptują różne poglądy, organizują spotkania naukowe, uczestniczą w obozach.

Nauczyciele stosują zróżnicowane metody motywowania. Nauczyciele w ankiecie wykazali, że stosują różne metody motywowania - dominuje motywacja pozytywna. Uczniowie i rodzice zauważyli następujące sposoby motywowania: proponują wykonanie prezentacji, motywują pozytywnie, ale też i negatywnie, integrują treści z różnych przedmiotów, dają informację zwrotną dla rodziców, umożliwiają poprawę ocen, organizacja lekcji na zamku, w muzeum literatury, zapraszanie studentów-absolwentów do poprowadzenia zajęć, koncerty, panele dyskusyjne.

Wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów są wdrażane. Dyrektor i nauczyciele podali przykłady wdrożonych wniosków z monitoringu osiągnięć:

- nowe zestawy zadań typu maturalnego z różnych przedmiotów dla klas drugich;

- praca ze standardami;
- rozwiązania programowe - dzielenie na części materiału tak, aby ułatwić zdanie sprawdzianu;
- ustawienie realizowanych treści programowych w innej kolejności;
- modyfikacja Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania w zakresie form oceniania;
- modyfikacja oferty zajęć pozalekcyjnych.

Informacja o postępach w nauce pomaga uczniom uczyć się. Uczniowie (46 z 88) i (17 ze 108), rodzice (51 z 82) i obserwujący lekcje (4 z 7) dostrzegają, że informacje o postępach w nauce częściowo pomagają uczniom się uczyć.

Powyższe argumenty uzasadniają bardzo wysoki stopień spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli*

Komentarz:

Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli. Nauczyciele współpracują przy tworzeniu i analizie procesów edukacyjnych. Na uwagę zasługuje wielowymiarowość i pełna współpraca w zakresie organizacji i realizacji procesów edukacyjnych. W wyniku wspólnych decyzji następują pozytywne zmiany w szkole, m.in. dotyczące określenia warunków i planu pomocy uczniowi.

Nauczyciele współdziałają przy tworzeniu procesów edukacyjnych. Prawie wszyscy ankietowani nauczyciele (36 z 38) konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych i innymi nauczycielami. Z analizy dokumentów wynika, że są zapisy, które świadczą o wspólnym planowaniu przez nauczycieli procesów edukacyjnych. Udokumentowane są posiedzenia i plany pracy zespołów przedmiotowych. Sporządzane są protokoły posiedzeń rady pedagogicznej, protokoły posiedzeń zespołu wychowawczego. Udokumentowano obserwacje uczniów podczas pracy na lekcji, obserwacje działań statutowych szkoły, rozmowy analityczne po obserwacji lekcji, kontrolę dokumentacji przebiegu nauczania, analizę wyników klasyfikacji, analizę frekwencji, analizę różnych form aktywności ucznia, (np. udział w olimpiadach i konkursach, zawodach sportowych, zajęciach pozalekcyjnych), analizę skuteczności nauczania, diagnozę w kl. I,II i III, rytmiczność i różnorodność oceniania, działania wyrównujące szanse edukacyjne, modyfikację pracy zespołów przedmiotowych, modyfikację planu doskonalenia nauczycieli.

Nauczyciele współpracują przy analizie procesów edukacyjnych. Wszyscy ankietowani nauczyciele (38 z 38) stwierdzili, że analizę podejmują wspólnie z innymi nauczycielami np. w zespołach zadaniowych. 25 z 38 nauczycieli wskazało, że samodzielnie przeprowadzają analizę procesów, za które ponoszą odpowiedzialność. Nauczyciele (18 z 38) wskazali również, że analizy tego typu są prowadzone z innymi nauczycielami przy okazji nieformalnych spotkań i rozmów. W wywiadzie grupowym nauczyciele podali przykłady analiz procesów edukacyjnych prowadzonych wspólnie: test na wejście, w połowie drogi, analizowanie matur, ewaluacja wewnętrzna. Dyrektor szkoły w ankiecie wskazał, w jaki sposób w szkole zorganizowana jest analiza procesów edukacyjnych. Procesy są planowane, monitorowane i modyfikowane: w zespołach przedmiotowych, w zespole kierowniczym, w planie nadzoru, w planie ewaluacji wewnętrznej.

Nauczyciele wspierają się w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych. W wywiadzie nauczyciele podali przykłady w jaki sposób wspierają się wzajemnie w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych: wspólna realizacja projektów, wspólne układanie sprawdzianów na poziomach, przygotowywanie do olimpiad. Ankietowani nauczyciele wspierają się m. in. poprzez przekazywanie informacji o uczniach potrzebujących pomocy, dzielą się informacjami z zebrań metodycznych i konferencji, udostępniają własne materiały dydaktyczne, dzielą się zadaniami i doświadczeniem, udzielają sobie rad, konsultują wątpliwości. Wszyscy ankietowani nauczyciele (38 z 38) wsparcie, które uzyskują od innych nauczycieli uznali za wystarczające. Dyrektor szkoły w wywiadzie

stwierdził, że nauczyciele wspierają się poprzez wymianę doświadczeń, testów, wspólne testy, rozmowy z opiekunami stażu, rozmowy z pedagogiem, spotkania zespołów klasowych.

Proces zmiany jest efektem wspólnych decyzji. Większość ankietowanych nauczycieli (31 z 38) uważa, że ich głos jest brany pod uwagę w trakcie podejmowania decyzji o wprowadzaniu koniecznych zmian w realizacji procesów edukacyjnych. Uzasadnili to m.in. następująco: "w szkole panuje przyjazna atmosfera, zabieram głos w ważnych sprawach dotyczących zmian w procesie edukacyjnym na Radach Pedagogicznych, zawsze mam wpływ na podejmowane decyzje poprzez głosowanie lub własną wypowiedź, wymieniamy opinie, moje wnioski są brane pod uwagę, pracuję w zespole przedmiotowym i zabieram stanowisko w interesujących mnie sprawach". Dyrektor szkoły w wywiadzie wymienił zmiany dotyczące procesów edukacyjnych wprowadzone w szkole w wyniku wspólnie podjętych decyzji: wprowadzanie dodatkowych lekcji, konstruowanie programów naprawczych dot. frekwencji, decyzje podejmowane wspólnie z rodzicami, np. dotyczące honorowania usprawiedliwień, wprowadzenie procedury zwalniania uczniów z lekcji, wprowadzenie półrocznych rozmów z udziałem rodziców, pedagoga, wychowawców i dyrekcji mających na celu określenie warunków i planu pomocy uczniowi, zmodyfikowanie oferty zajęć pozalekcyjnych, wzbogacenie bazy pomocy dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem środków multimedialnych.

Powyższe argumenty uzasadniają bardzo wysoki stopień spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagań: A

Wymaganie: *Kształtuje się postawy uczniów*

Komentarz:

Działania wychowawcze podejmowane w szkole, zdaniem rodziców, nauczycieli i większości uczniów są spójne i adekwatne do potrzeb uczniów. Uczniowie uczestniczą w działaniach edukacyjnych sprzyjających kształtowaniu pożądanych postaw. Świadczy o tym zaangażowanie uczniów w prace na rzecz szkoły i środowiska (uroczystości, akcje charytatywne, samorządność). Wnioski z analizy działań wychowawczych są wdrażane, np. podniesienie jakości pracy wolontariuszy, modyfikacja oceny zachowania. Szkoła kształtuje pozytywne postawy uczniów.

Działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne. Dyrektor szkoły w wywiadzie stwierdził, że programy wychowawcze klas są kompatybilne z koncepcją rozwoju, programem wychowawczym szkoły i szkolnym programem profilaktyki. Pedagog szkolny opracowuje główne kierunki działań wychowawczych na poziomach i w oparciu o nie proponowana jest tematyka godzin wychowawczych. Wychowawcy klas współpracują z pedagogiem, psychologiem i pielęgniarką. Odbywają się spotkania problemowe zespołów klasowych /klasa lub uczeń/. Przyjęte w planie wychowawczym treści dotyczą każdego przedmiotu. W szkole funkcjonuje dobry przepływ informacji o pojawiających się trudnościach. Cyklicznie dokonywane są oceny stopnia realizacji. Programy własne są spójne z programem wychowawczym i koncepcją pracy szkoły. Istnieje ścisła współpraca wychowawców, nauczycieli i pedagoga z rodzicami. Przestrzegane są ustalone procedury. Istotną rolę spełnia wychowanie patriotyczne, odnoszenie się do profilu absolwenta. Ważną rolę pełni biblioteka szkolna. Każdy nauczyciel uczestniczy w zespole wychowawczym. Omawiane są poszczególne klasy przed klasyfikacją półroczną i roczną. Do działań wychowawczych włączeni są pielęgniarka i pracownicy niepedagogicznych (przekazują, szczególnie pedagogowi wiele cennych informacji). Ocena zachowania (propozycja) wystawiana jest przez wszystkich nauczycieli.

Nauczyciele w wywiadzie stwierdzili, że o utrzymanie spójności działań wychowawczych dbają ściśle współpracując na poziomie zespołu wychowawczego, kontaktują się na bieżąco, odbywa się cotygodniowa dyskusja, regularne spotkania zespołów, w tym kierowniczego, a programy wychowawcze poszczególnych klas wynikają z programu wychowawczego szkoły. Nauczyciele stwierdzili, że udaje się współpracę poszerzać o specjalistów. Prawie wszyscy ankietowani rodzice (80 z 82) stwierdzili, że sposób, w jaki szkoła wychowuje uczniów, odpowiada potrzebom ich dziecka. Większość rodziców (73 z 82) stwierdziła, że nauczyciele traktują uczniów w równy sposób. 7 z 82 rodziców jest odmiennego zdania.

Większość ankietowanych uczniów (82 ze 108) stwierdziła, że czuje się traktowana w równy sposób z innymi uczniami i że nauczyciele traktują ich sprawiedliwie (80 ze 108).

Pracownicy niepedagogiczni w wywiadzie stwierdzili, że uczniowie mogą dyskutować na temat pożądaných postaw z pracownikami pedagogicznymi i niepedagogicznymi.

Działania wychowawcze są adekwatne do potrzeb uczniów. Nauczyciele w wywiadzie stwierdzili, że diagnozę potrzeb wychowawczych przeprowadza się poprzez obserwację na zajęciach i wyjazdach, rozmowy z uczniami i rodzicami, analizę dokumentów uczniów nowo przyjętych. Według nauczycieli w wyniku diagnozy określone zostały następujące potrzeby: u uczniów klasy pierwszej następuje proces adaptacyjny, okres ochronny dla uczniów we wrześniu, potem integracja, zapoznanie z regulaminami, zbudowanie zespołu w listopadzie, potrzeba wsparcia uczniów klas pierwszych, wprowadzenie programu "zdrowy uczeń", potrzeba bycia zdrowym uczniem, potrzeba diagnozowania niepowodzeń w całym okresie pobytu w szkole. W celu zaspokojenia tych potrzeb nauczyciele stwierdzili, że prowadzą następujące działania: rozmowy (dyrektor - uczeń - nauczyciel - pedagog - rodzic - wychowawca), realizują programy profilaktyczne własne i zewnętrzne, prowadzą konsultacje z pedagogiem i kierownictwem - uczniem lub rodzicem i w razie potrzeby ułatwiają kontakt ze specjalistą. Większość ankietowanych uczniów (79 ze 108) uważa, że postawy promowane przez szkołę są zgodne z postawami, które oni uważają za ważne. 27 ze 108 uczniów uważa, że raczej nie są zgodne.

Uczniowie uczestniczą w działaniach sprzyjających kształtowaniu pożądaných społecznie postaw. Prawie wszyscy ankietowani nauczyciele (37 z 38) wskazali, że dyskusja na temat pożądaných postaw uczniów odbyła się w szkole w przeciągu ostatnich sześciu miesięcy. W wywiadzie nauczyciele wskazali działania kształtujące społecznie pożądanę postawę, w których biorą uczniowie. Nauczyciele wymienili następujące działania: wolontariat, noszenie mundurków, uczenie się demokracji, samorządności, udział w Młodzieżowej radzie Dzielnicy, animowanie akcji samorządowych, spotkania klasowe, świąteczne, wychodzenie ze sztandarem, na groby wychowanków, miejsca pamięci w szkole (tablice). Ankietowani uczniowie klas drugich wskazali kiedy ostatnio w szkole brali udział w rozmowie na temat odpowiedniego zachowania: w tym semestrze (49 ze 108), w poprzednim semestrze (27 ze 108), w poprzednim roku szkolnym lub dawniej (18 ze 108), nigdy (13 ze 108). Uczniowie wskazali kiedy ostatnio w szkole brali udział w innych zajęciach związanych z zachowaniem i relacjami z innymi ludźmi: około pół roku temu lub dawniej (48 ze 108), kilka miesięcy temu (35 ze 108), w ostatnim miesiącu (15 ze 108), nigdy (9 ze 108). Na obserwowanych zajęciach (6 z 7) nauczyciele poprzez swój sposób zachowania kształtowali pożądanę społecznie postawę.

Uczniowie biorą udział w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych w szkole. Większość ankietowanych nauczycieli (36 z 38) stwierdziła, że uczniowie uczestniczą w tworzeniu i zmianie działań wychowawczych. Nauczyciele podali wiele przykładów uczestnictwa uczniów. Nauczyciele w wywiadzie grupowym stwierdzili, że w szkole promowane są postawy prospołeczne, kulturalne, prozdrowotne, patriotyczne, proekologiczne. Dyrektor szkoły w ankiecie stwierdził, że uczniowie uczestniczą w tworzeniu i zmianie szkolnego systemu oddziaływań wychowawczych i podał przykłady: tworzą plan pracy samorządu uczniowskiego, przed powstaniem klasowego programu wychowawczego i szkolnego programu wychowawczego wychowawcy prowadzą rozmowy z uczniami, współuczestniczą w tworzeniu regulaminu ucznia, współdecydują o tematyce godzin wychowawczych. Większość ankietowanych uczniów klas drugich (60 ze 108) stwierdziła, że nie ma wpływu na to, jakie postawy są promowane w szkole. 33 ze 108 uczniów uznało, że raczej ma wpływ a 15 ze 108, że ma duży wpływ. Uczniowie w wywiadzie wskazali, że w szkole oczekuje się od uczniów kulturalnego zachowania (na co wszyscy zwracają uwagę), odpowiedzialności (co motywuje, aby temu sprostać). W wywiadzie 1 z 38 uczniów stwierdził, że jeden z wychowawców oczekuje bezwzględnego wykonywania tego, co zostanie nakazane i niewyglaszania swoich poglądów. Uczniowie w wywiadzie stwierdzili, że mają wpływ na to, w jaki sposób kształtuje się właściwe zachowania w szkole. Starsi są pomocni młodszym, powstał specjalny przewodnik dla nowo przyjętych. Uczniowie tej szkoły reprezentują postawy proekologiczne - segregują odpady; prowadzą wolontariat. Według uczniów normą jest, że inicjatywy konsultowane są wspólnie. Pod wpływem uczniów, zapisano w zasadach oceniania: "jeżeli nauczyciel zbyt długo nie oddaje klasówki, to uczeń może nie przyjąć oceny". Przez takie zapisy, statut szkoły jest przyjazny. Są też tacy, którzy nie respektują statutowych zapisów mówiąc "prawo to ja" i organizują za dużo klasówek, lub zlecając za dużo zadań na kartkówkach. Rodzice w wywiadzie stwierdzili, że dzieci przedyskutowały, jaki strój jest preferowany na studniówkę. Według rodziców regulaminy są ustalane wspólnie. Na obserwowanych zajęciach (3 z 7) nauczyciel uwzględniał inicjatywy zgłaszane przez uczniów. Dotyczyły one treści lekcji (2 z 7) oraz wycieczek, wyjść poza szkołę (1 z 7).

Wnioski z analizy działań wychowawczych są wdrażane. Dyrektor szkoły w wywiadzie podał przykłady jak wnioski z analiz działań wychowawczych są wykorzystane w szkole: obserwowanie efektów, np. wzrost liczby i podniesienie jakości pracy wolontariuszy, dostępność pedagoga i psychologa, kierowanie do specjalistów,

omawianie ocen zachowania, modyfikacja oceny zachowania /frekwencja/, objęcie opieką i kontrolą uczniów z trudnościami w nauce, modyfikacja zajęć ze stresu w klasach maturalnych (nie warsztaty ale pogadanka), praca nad kulturą języka, programy naprawcze frekwencji przy udziale rodziców, indywidualne rozmowy z pedagogiem, konsekwentne egzekwowanie zapisów regulaminu ucznia, aktywne dyżury nauczycieli, zajęcia z zachowania w sieci, cyberprzemocy, praca z klasami pierwszymi – adaptacja, pozyskiwanie pomocy dla uczniów w trudnej sytuacji materialnej. Wnioski uwzględnia się przy planowaniu pracy na rok następny. Nauczyciele w wywiadzie stwierdzili, że wdrożono następujące wnioski z analiz działań wychowawczych: zmodyfikowano kryteria oceny w WSO w odniesieniu do absencji, wprowadzono procedury zwalniania, rozmowy u dyrektora, określono funkcje wice-wychowawcy.

Powyższe argumenty uzasadniają bardzo wysoki stopień spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych*

Komentarz:

W szkole prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych uczniów. Szkoła diagnozuje możliwości edukacyjne uczniów, zapewnia bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych, realizację projektów edukacyjnych, pomoc finansową oraz umożliwia kontakt ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznej. Skutecznie motywuje uczniów, którzy osiągają sukcesy na miarę swoich możliwości. Około połowa ankietowanych uczniów i rodziców uznała, że aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki w szkole/uczelni będzie potrzebować korepetycji.

Nauczyciele znają możliwości swoich uczniów. Większość ankietowanych nauczycieli stwierdziła, że (34 z 38) diagnozuje możliwości edukacyjne wszystkich swoich uczniów. 2 z 38 nauczycieli diagnozuje możliwości w odniesieniu do większości uczniów. Nauczyciele wskazali jakie informacje wynikają z diagnozy, m.in. dotyczące zdolności ucznia, jego predyspozycji i problemów, jak wysokie wymagania można mieć wobec ucznia, jakie jest zróżnicowanie zespołu klasowego, czy konieczna jest indywidualizacja nauczania, jakie są możliwości sprawnościowe ucznia. Uzyskują informacje o uczniach słabych, z dysgrafią i dysleksją, mniej sprawnych ruchowo i na tej podstawie podejmowane są w szkole działania organizacyjne.

Partnerzy szkoły i przedstawiciele samorządu lokalnego stwierdzili, że młodzież mieszka czasem w trudnym środowisku, ale nauczyła się tak żyć, wiedzą gdzie są np. rozboje a gdzie kultowe miejsca. Są świadomi potencjału środowiska, potrafią wybierać, współżyć. "Władysławiaczy" chodzą w mundurkach, są akceptowani i szanowani. Jest to pozytywna koegzystencja w środowisku lokalnym. Zdarzają się problemy z dojazdem (szkoła jest "perełką", ściągą uczniów z połowy województwa).

Uczniowie osiągają sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości. Dyrektor szkoły w ankiecie stwierdził, że brak sukcesów ucznia mierzony jest niewystarczająco dobrze zdaniem egzaminem maturalnym na poziomie rozszerzonym, poniżej 80% lub brakiem końcowego sukcesu w olimpiadzie. Sporadycznie występuje zjawisko braku promocji lub egzaminu poprawkowego. Spowodowane to jest: braniem na siebie zbyt wielu obowiązków, np. udział w kilku olimpiadach, nierozważny wybór przedmiotów maturalnych lub ich nadmiar, podjęcie decyzji w sprawie wyboru przedmiotów „w ostatniej chwili”, zbyt późna zmiana przedmiotów rozszerzenia, wybór przedmiotów rozszerzenia niezgodny z zainteresowaniami i możliwościami ucznia, choroba, wysoka absencja, brak motywacji lub decyzji w sprawie studiów, trudne sytuacje rodzinne, sporadycznie konieczność lub chęć podjęcia pracy zarobkowej. Większość ankietowanych uczniów klas drugich (63 ze 108), myśląc o swoich wynikach pracy w szkole uważa, że wszystko jest w porządku: niezadowolone, że nie mogli zrobić więcej wskazało 25 ze 108 uczniów: radość czuje 7 ze 108 ankietowanych uczniów myśląc o swoich wynikach pracy w szkole.

W szkole prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów. Dyrektor szkoły w ankiecie stwierdził, że dla ograniczenia wpływu uwarunkowań środowiskowych prowadzi rozmowy, oferuje pomoc psychologa lub pedagoga, kieruje do specjalisty, umożliwia indywidualne zaliczanie materiału, prowadzi konsultacje, wspiera w miarę możliwości materialnie poprzez system stypendialny i we współpracy z Radą

Rodziców prowadzi zajęcia psychoedukacyjne, współpracuje z rodzicami nad wspólnym wypracowaniem planu działań wspierających ucznia. Według dyrektora około 5%-10% uczniów posiada orzeczenia lub opinie Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej o potrzebie terapii pedagogicznej i jest objętych terapią (np. reedukacja, zajęcia logopedyczne). Szkoła w oparciu o zdiagnozowane potrzeby prowadzi działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów, takie jak: godziny dodatkowe, zajęcia pozalekcyjne, praca z pedagogiem i psychologiem, praca ze specjalistą z poradni psychologiczno-pedagogicznej, stypendia dla młodzieży szczególnie uzdolnionej i socjalne, ścisła współpraca ze środowiskiem lokalnym. Uczniowie mają możliwość uczestniczenia w warsztatach, laboratoriach, seminariach, wykładach i zajęciach poza szkołą, kółkach przedmiotowych, kółkach olimpijskich lub skorzystać z pomocy koleżeńskiej.

Większość ankietowanych rodziców (66 z 82) stwierdziła, że w szkole podejmuje się starania by ich dzieci miały poczucie sukcesu w nauce na miarę ich możliwości. 13 z 82 rodziców uważa, że w szkole raczej nie podejmuje się takich starań. Rodzice w ankiecie i wywiadzie podali następujące przykłady działań podejmowanych w szkole by ich dzieci miały poczucie sukcesu: możliwość rozwijania zainteresowań na zajęciach dodatkowych, zapewnienie przygotowania na właściwym poziomie do olimpiad; monitorowanie osiągnięć na wstępie, w połowie drogi i na zakończenie, wyjścia edukacyjne. W wywiadzie rodzice stwierdzili, że w efekcie tych działań uczniowie np. zdają maturę na rozszerzonym poziomie, mimo, że dokonali wyboru "w ostatniej chwili", prowadzą korespondencję z czasopismem francuskim.

Partnerzy szkoły i przedstawiciele samorządu lokalnego w wywiadzie stwierdzili, że w szkole podejmuje się starania, aby umożliwić wszystkim uczniom odniesienie sukcesu szkolnego na miarę ich możliwości, np. podejmuje się pracę z dziećmi zdolnymi, uczniowie nabywają umiejętności, wszyscy dostają się na studia.

W szkole prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji. Dyrektor szkoły w wywiadzie wskazał sposoby motywowania uczniów do pełnego wykorzystania swoich możliwości, m. in. poprzez śledzenie losów absolwentów (ich wizyty na lekcjach wychowawczych i przedmiotowych), zachęcanie do udziału w konkursach i olimpiadach, rozwiązania organizacyjne szkoły pozwalające na zmianę wyboru przedmiotów, eksponowanie osiągnięć uczniów, pochwały, nagrody (za działalność naukową, społeczną, sportową), zajęcia pozalekcyjne z absolwentami-olimpijczykami, upowszechnianie dobrych przykładów, wystąpienia szkoły o przyznanie stypendiów Premiera, Prezydenta Miasta, nagród Ministra, umożliwianie udziału w sesjach i obozach naukowych, włączanie uczniów do ruchu akademickiego, stwarzanie możliwości pokazania własnych uzdolnień i dokonań (Przegląd Piosenki Patriotycznej, koncert muzyki poważnej, przegląd młodych talentów, działalności społecznej, prezentacja osiągnięć artystycznych).

Nauczyciele w wywiadzie podali przykłady indywidualizowania procesu edukacji: prowadzenie kółek dla uczniów zdolnych, indywidualne prace domowe, umożliwienie udziału w projektach szkolnych i pozaszkolnych, uczeń z orzeczeniem odpowiada po zajęciach, przygotowanie do olimpiad. Według nauczycieli uczniowie ze specjalnymi potrzebami, np. o ponadprzeciętnych zdolnościach uczą się w niekonwencjonalny sposób, mają trudności emocjonalne, społeczne, organizacyjne i czasowe i wymagają dostosowania metod.

Prawie połowa (51 ze 108) ankietowanych uczniów i połowa ankietowanych rodziców (42 z 82) uznała, że aby dostać się do wybranej szkoły będzie potrzebować korepetycji lub innych zajęć poza szkołą.

Większość ankietowanych rodziców (46 z 82) stwierdziła, że ma poczucie, że w szkole ich dziecko traktowane jest indywidualnie. 36 z 82 rodziców uważa, że raczej ich dzieci nie są traktowane indywidualnie. Połowa ankietowanych uczniów klas drugich (56 ze 108) stwierdziła, że nauczyciele pomagają im uczyć się, gdy mają trudności z nauką. Większość uczniów (84 ze 108) stwierdziła, że nauczyciele mówią im, że mogą się nauczyć nawet trudnych rzeczy. 22 ze 108 uczniów stwierdziło, że nauczyciele nie mówią im tego. Większość uczniów (72 ze 108) stwierdziła, że czują, że nauczyciele w nich wierzą. 51 ze 108 uczniów uważa, że nauczyciele raczej nie wierzą w nich. Z obserwacji zajęć wynika, że na 5 z 7 zajęć nauczyciel dobiera sposób motywowania odpowiednio do potrzeb poszczególnych uczniów.

Powyższe argumenty uzasadniają wysoki stopień spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju*

Komentarz:

Szkoła wykorzystuje zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju, m.in. korzysta z ofert warszawskich uczelni. Podejmuje wiele inicjatyw we współpracy z różnymi podmiotami, np. z przedszkolem zrealizowano akcję "Cała Polska czyta dzieciom", ze szkołami podstawowymi - konkurs matematyczny. Działania te wpływają na rozwój edukacyjny, emocjonalny uczniów, umożliwiają rozwijanie zainteresowań i stymulowanie samowychowania.

Szkoła podejmuje inicjatywy na rzecz środowiska. Partnerzy szkoły i przedstawiciele samorządu lokalnego w wywiadzie wymienili następujące działania szkoły realizowane w tym lub poprzednim roku szkolnym na rzecz środowiska: wolontariat w Szkole Podstawowej, Przedszkolu i Gimnazjum Integracyjnym, akcja "Cała Polska czyta dzieciom", organizacja Roku Chopinowskiego, Roku Korczakowskiego, uroczystości patriotycznych, współrealizowanie projektów edukacyjnych w Przedszkolu. Dyrektor szkoły stwierdził, że szkoła efektywnie współpracuje z podmiotami działającymi w środowisku. Z analizy dokumentów wynika, że lokalne środowisko mogło korzystać z działań szkoły takich jak wolontariat, imprezy o charakterze patriotycznym, upowszechnianie informacji o działalności instytucji prowadzących działalność o charakterze edukacyjnym lub wspomagających proces wychowawczy.

Szkoła współpracuje z różnymi podmiotami działającymi w środowisku. Ankietowani nauczyciele wskazali następujące podmioty, z którymi współpracowali w tym lub poprzednim roku szkolnym: rodzice (33 z 38), szkoły lub inne placówki edukacyjne (24 z 38), biblioteki (17 z 38), poradnia psychologiczno-pedagogiczna (12 z 38), kościoły i związki wyznaniowe (9 z 38), policja, placówki ochrony zdrowia, dom/ ośrodek kultury (8 z 38), fundacje (7 z 38), organizacje pozarządowe (6 z 38), lokalny samorząd, inne instytucje samorządowe (5 z 38), przedsiębiorcy, centrum pomocy rodzinie (3 z 38), ośrodek pomocy społecznej, grupy nieformalne (2 z 38). Inne podmioty z którymi współpracowali nauczyciele i wskazali w ankiecie i wywiadzie, to np. duża liczba uczelni (Uniwersytet Warszawski, Politechnika Warszawska, Warszawska Wyższa Szkoła Informatyki, Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej), instytucje (Instytut Pamięci Narodowej, Biblioteka Narodowa, Sejm RP, Rzecznik Praw Dziecka), Międzyszkolny Ośrodek Sportowy-wioślarstwo, Dzielnicowy Ośrodek Sportu i Rekreacji Zarząd Szkolnej Ligi Siatkówki szkół średnich, Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji matematycznej, Stowarzyszenie Talent, Stowarzyszenie Nauczycieli Przedmiotów Przyrodniczych Polskie Towarzystwo Chemiczne – Sekcja Dydaktyki Chemii Mazowieckie Stowarzyszenie na rzecz Uzdolnionych. Dyrektor szkoły w ankiecie stwierdził, że lokalne środowisko stanowią: inne instytucje samorządowe, przedsiębiorcy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, placówki ochrony zdrowia, fundacje, lokalny samorząd, ośrodek pomocy społecznej, centrum pomocy rodzinie, dom kultury, szkoły lub inne placówki edukacyjne, biblioteki, kościoły i związki wyznaniowe. Dyrektor wskazał także: Towarzystwo Przyjaciół Pragi, Muzeum Pragi, Muzeum Narodowe, Muzeum Powstania Warszawskiego, Muzeum Geologiczne, Muzeum Ziemi, Muzeum Literatury, Zachęta, Zamek Ujazdowski, środowiska kombatanckie, Uniwersytet Warszawski, SGGW, Akademia Pedagogiki Specjalnej, Uniwersytet Medyczny Zamek Królewski, Towarzystwo Szkół Twórczych, Mazowieckie Stowarzyszenie na Rzecz Uzdolnionych, Stowarzyszenie Najstarszych szkół w Polsce, Koło Wychowanków, Biocentrum Edukacji, Kino Muranów (edukacja filmowa), teatry, Filharmonia Narodowa, Stowarzyszenie "Karan", SANEPiD, Straż Miejska, biura podróży, wydawnictwa.

Dyrektor szkoły w wywiadzie wskazał kluczowe podmioty i opisał na czym polega współpraca. Urząd Dzielnicowy wspomagał remonty i szkolenia; Poradnia Psychologiczna – zajęcia specjalistów; Uczelnie – udział w warsztatach, seminariach, korzystanie z laboratoriów; praktyki studenckie, ankiety do prac magisterskich i doktorskich; Wydział matematyki UW patronat nad nauczaniem matematyki, zajęcia prowadzone przez pracownika naukowego; Muzea – lekcje, seminaria; Pozaszkolne ośrodki upowszechniania wiedzy – programy edukacyjne, lekcje; Koło wychowanków – współpraca z uczniami przy wydawaniu periodyku „Ławy skrzypią”, udział wychowanków w uroczystościach szkolnych; Szkoła podstawowa – pomoc w nauce; Przedszkole „cała Polska czyta dzieciom”; Dzielnica – udział w uroczystościach; Kombatancki – udział w uroczystościach, lekcje historii; Towarzystwo Szkół Twórczych, Mazowieckie Stowarzyszenie na rzecz Uzdolnionych – obozy naukowe, konferencje; Straż Miejska – pogadanki i prelekcje; Kino Muranów – Akademia Filmowa; Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego i Biblioteka Narodowa. Dyrektor wymienił inicjatywy jakie podejmowała szkoła na rzecz lokalnego środowiska: odświeżenie tablicy pamiątkowej ku czci J. Różyckiego wspólnie z Polskim Towarzystwem Farmaceutycznym, akcje charytatywne na rzecz różnych podmiotów, konkurs matematyczny dla szkół podstawowych.

Partnerzy szkoły i przedstawiciele samorządu lokalnego wskazali również na współpracę w zakresie wymiany nauczycieli podczas egzaminów zewnętrznych, organizowanie we współpracy seminarium i warsztatów. Uznali, że współpraca jest satysfakcjonująca, lecz zawsze można ją poszerzać.

Z analizy dokumentów wynika, że szkoła współpracowała z wymienionymi przez nauczycieli i dyrektora podmiotami.

Szkoła identyfikuje potrzeby i możliwości środowiska. Dyrektor szkoły w wywiadzie uznał, że szkoła może zaspokoić potrzeby lokalnego środowiska w zakresie pomocy dzieciom z trudnych środowisk, organizacji i udziału w uroczystościach o charakterze historycznym i patriotycznym. Z ankiety dla dyrektora wynika, że informacje na temat potrzeb i możliwości środowiska, w którym funkcjonuje szkoła zbierane były poprzez wywiady, rozmowy, listy intencyjne i lekturę lokalnych gazet. Nauczyciele w wywiadzie wskazali na następujące potrzeby lokalnego środowiska, które może zaspokoić szkoła: wolontariat, imprezy o charakterze patriotycznym, konkurs matematyczny dla szkół praskich. Rodzice w wywiadzie grupowym uznali, że szkoła zna potrzeby lokalnego środowiska i może je zaspokajać. Świadczą o tym akcje czytania książek dzieciom w przedszkolu, nauka informatyki w szkole podstawowej, organizowanie paczek dla mieszkańców. Partnerzy szkoły i przedstawiciele samorządu lokalnego w wywiadzie stwierdzili, że kreatywność uczniów i nauczycieli jest nieograniczona i na pewno coś wymyślą, żeby zaspokoić najważniejsze potrzeby społeczności lokalnej.

Szkoła prowadzi działania, które mają na celu zaspokojenie potrzeb lokalnego środowiska. Dyrektor szkoły w wywiadzie wymienił działania podejmowane w szkole, aby zaspokoić potrzeby lokalnego środowiska, takie jak: rozwijanie wolontariatu, udział w Sztafecie Pokoleń, udział w imprezach Muzeum Niepodległości. Nauczyciele w wywiadzie wymienili działania szkoły uwzględniające analizę potrzeb i możliwości lokalnego środowiska prowadzone w Przedszkolu i Szkole Podstawowej. Partnerzy szkoły i przedstawiciele samorządu lokalnego w wywiadzie podali przykłady działań szkoły na rzecz środowiska lokalnego: wolontariat w Szkole Podstawowej, Przedszkolu, Gimnazjum Integracyjnym, akcja "Cała Polska Czyta dzieciom", Rok Chopinowski, Rok Korczakowski, współrealizowanie projektów w Przedszkolu, uroczystości patriotyczne. Z analizy dokumentów wynika, że szkoła prowadziła: działania wolontariackie uwzględniające specyfikę środowiska, pomoc dzieciom w nauce w szkole podstawowej i w Ośrodku Samotnej Matki, w przedszkolu akcję „poczytaj mi starszy kolego”, akcje o charakterze charytatywnym np. „Świąteczna paczka”, akcje i imprezy o charakterze patriotycznym, działania o charakterze kulturalnym, np. otwarta formuła Tygodnia Kultury, działania o charakterze społecznym-aktywny udział uczniów w Młodzieżowej Radzie Dzielnicy oraz Młodzieżowej Radzie Miasta.

Szkoła korzysta z zasobów środowiska w procesie nauczania. Dyrektor szkoły w wywiadzie podał przykłady korzystania przez szkołę z zasobów lokalnego środowiska: pracownie i laboratoria uczelni, muzea, kina, teatry, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, miejsca pracy rodziców, miejsca strategiczne dla danego profilu klas, np. Giełda Papierów Wartościowych, Sejm i Senat, Trybunał Konstytucyjny, obserwatorium astronomiczne, spalarnia śmieci, oczyszczalnia ścieków, ośrodki sportu. W ankiecie dyrektor wskazał jakie działania dydaktyczne, wychowawcze lub organizacyjne były prowadzone z podmiotami środowiska lokalnego. Były to: organizacja wyjazdów i wycieczek szkolnych, zakup sprzętu dla szkoły, organizacja zajęć profilaktycznych, imprezy środowiskowe, projekty edukacyjne, remonty, wolontariat, Projekt Varsaviana, warsztaty, wykłady, seminaria na uczelniach, Akademia Filmowa dla uczniów i nauczycieli, lekcje biblioteczne, uroczystości szkolne, koncerty Filharmonii Narodowej.

Kluczowymi działaniami według dyrektora były: korzystanie z oferty uczelni warszawskich, współpraca z uczniami innych szkół w ramach TST MSnrzU, zajęcia profilaktyczne, realizacja programu wychowawczego, realizacja programów prozdrowotnych, realizacja programów proekologicznych, warsztaty i programy dla nauczycieli, sieć instytucji wspierających remont szkoły. Ankietowani nauczyciele we współpracy z podmiotami środowiska lokalnego prowadzili działania dydaktyczne, wychowawcze lub organizacyjne. W ankiecie wskazali na: organizację zajęć pozalekcyjnych (25 z 38), organizację wyjazdów i wycieczek szkolnych (23 z 38), prowadzenie lub współprowadzenie lekcji

(14 z 38), organizację zajęć profilaktycznych (13 z 38), imprezy środowiskowe (12 z 38), projekty edukacyjne (11 z 38), stypendia dla najlepszych uczniów, zakup sprzętu dla szkoły (10 z 38), pomoc socjalną dla uczniów (9 z 38). Rodzice w wywiadzie uznali, że środowisko lokalne mogłoby wesprzeć szkołę poprzez zbudowanie obiektu sportowego. Szkoła korzystała ze wsparcia podczas remontu generalnego. Partnerzy szkoły i przedstawiciele samorządu lokalnego stwierdzili, że środowisko lokalne mogłoby wesprzeć szkołę w rozbudowie bazy sportowej szkoły. Dotychczas szkoła skorzystała ze wsparcia na remont ok. 8.800 tys. zł.

Współpraca szkoły z podmiotami działającymi w środowisku wpływa na rozwój uczniów. Dyrektor szkoły w wywiadzie wymienił następujące korzyści, jakie odnoszą uczniowie dzięki współpracy szkoły z podmiotami działającymi w lokalnym środowisku: rozwijanie umiejętności empatycznych, możliwość rozwijania zainteresowań,

możliwość poszerzania wiedzy, stymulowanie własnego rozwoju, spotkanie pożądaných wzorców, stymulowanie do samowychowania. Nauczyciele w wywiadzie wymienili podobne korzyści (emocjonalne, edukacyjne, stypendia) na podstawie obserwacji i ankiet. Uczniowie w wywiadzie powiedzieli, że: szkoła organizuje bardzo dużo zajęć, które dają szansę na spotkania z ludźmi lub organizacjami spoza szkoły.

Powyższe argumenty uzasadniają bardzo wysoki stopień spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów*

Komentarz:

Szkoła pozyskuje i wykorzystuje informacje o losach absolwentów w procesie nauczania i wychowania. Absolwenci prowadzą koła zainteresowań, uczestniczą w uroczystościach, a współpraca z nimi ma charakter regularny i służy doskonaleniu efektów nauczania i wychowania. Absolwenci są przygotowani do dalszej edukacji i funkcjonowania na rynku pracy.

Szkoła wykorzystuje informacje o losach absolwentów w procesie nauczania i wychowania. Większość ankietowanych nauczycieli (25 z 38) często wykorzystuje informacje o losach absolwentów do doskonalenia procesu nauczania lub wychowania, od czasu do czasu i sporadycznie wykorzystuje 13 z 38 nauczycieli. W wywiadzie grupowym nauczyciele poinformowali, że absolwenci wracają do szkoły indywidualnie, są zapraszani na uroczystości, prowadzą koła zainteresowań. Większość ankietowanych uczniów klas drugich stwierdziła, że nauczyciele opowiadają im o losach absolwentów od czasu do czasu (56 ze 108). Sporadycznie nauczyciele opowiadają o losach absolwentów według 28 ze 108 uczniów a regularnie według 20 ze 108 ankietowanych uczniów.

Szkoła współpracuje z absolwentami. Ankietowani nauczyciele podejmują współpracę z absolwentami: 18 z 38 nauczycieli robi to od czasu do czasu, 12 z 38 nauczycieli regularnie, 6 z 38 sporadycznie. 2 z 38 nauczycieli nie podjęło współpracy z absolwentami. Współpraca z absolwentami według ankietowanych nauczycieli dotyczy prowadzenia kół zainteresowań, spotkań ze studentami i absolwentami uczelni w ramach preorientacji zawodowej, eksponowania sukcesów absolwentów i uczestniczenia w uroczystościach szkolnych. Dyrektor szkoły stwierdził, że szkoła podejmuje współpracę z absolwentami regularnie.

Szkoła przygotowuje do dalszej edukacji i funkcjonowania na rynku pracy. Ankietowani nauczyciele stwierdzili, że uczniowie aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki w szkole/uczelni nie potrzebują korepetycji (38 z 38).

Większość ankietowanych uczniów klas drugich ma poczucie, że kończąc szkołę będzie dobrze przygotowana do dalszej nauki (98 ze 108). Połowa ankietowanych uczniów (57 ze 108) uznała, że aby dostać się do wybranej szkoły nie potrzebuje korepetycji.

Dyrektor szkoły w wywiadzie oraz nauczyciele w wywiadzie wymienili następujące działania szkoły przygotowujące uczniów do funkcjonowania na rynku pracy: zajęcia z doradcą zawodowym w oparciu o wyniki ankiety, test na predyspozycje zawodowe, kształcenie umiejętności autoprezentacji, pracy w zespole, rozwiązywania konfliktów, swobodnego poruszania się w ofertach dotyczących zainteresowań uczniów, zainteresowanie uczniów tematyką ekonomiczną, liczny udział w olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej i Olimpiadzie Przedsiębiorczości, znajomość dwóch języków obcych, swobodne posługiwanie się technologią informacyjną, zdobywanie informacji, umiejętność bycia liderem, umiejętność prowadzenia negocjacji, samodzielnego podejmowania decyzji. Ankietowani uczniowie klas drugich w zdecydowanej większości, przypisywali sobie cechy zbliżone do dobrego ucznia (88 ze 108), samodzielnego (89 ze 108), aktywnego (75 ze 108), który sam podejmuje decyzje (90 ze 108), lubi naukę (76 ze 108) i lubi kontakt z ludźmi (82 ze 108). Większość ankietowanych rodziców (68 z 82) uznała, że uczniowie tej szkoły są dobrze przygotowani do funkcjonowania w dalszym życiu. 14 z 82 rodziców jest przeciwnego zdania. Zdaniem partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego oferta szkoły jest dostosowana do potrzeb obecnego rynku pracy. W wywiadzie zwrócili uwagę na możliwość wyboru przez uczniów wielu przedmiotów w zakresie rozszerzonym.

Powyższe argumenty uzasadniają bardzo wysoki stopień spełniania wymagań.

Wymaganie: *Promowana jest wartość edukacji*

Komentarz:

Szkoła podejmuje działania, których celem jest promowanie wartości edukacji. Przekazuje zainteresowanym podmiotom informacje dotyczące oferty edukacyjnej. Rodzice, partnerzy szkoły i przedstawiciele lokalnego środowiska znają osiągnięcia uczniów i nauczycieli. Licznym działaniom informacyjnym sprzyja otwarta formuła Tygodnia Kultury i Biegu Władysławiaka. Szkoła postrzegana jest jako dbająca o jakość uczenia się i relacje z lokalnym środowiskiem.

Szkoła prowadzi działania informacyjne dotyczące oferty edukacyjnej, działań szkoły i jej osiągnięć. Dyrektor szkoły w wywiadzie stwierdził, że przygotowywane są specjalne informatory, ulotki, foldery na temat działalności szkoły, szkoła ma własną stronę internetową, szkoła umieszcza tego typu informacje na tablicach ogłoszeń, wydaje własną gazetkę. Szkoła organizuje konkurs matematyczny dla szkół podstawowych, dni otwarte i spotkania dla kandydatów. Ofercie edukacyjnej sprzyja otwarta formuła Tygodnia Kultury, informacje po zakończeniu klasyfikacji śródrocznej zamieszczane na tablicy. Stale upowszechnia się informacje o osiągnięciach uczniów. Działania promocyjno - informacyjne dotyczące swojej działalności szkoła podejmuje na bieżąco. Z analizy dokumentów wynika, że szkoła informuje o swojej ofercie na stronie internetowej, na spotkaniach informacyjnych oraz poprzez zamieszczanie materiałów w gablotach.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska znają osiągnięcia szkoły i jej uczniów. Większość ankietowanych rodziców, uznała, że szkoła informowała ich o sukcesach uczniów na olimpiadach przedmiotowych (77 z 82), o sukcesach uczniów w konkursach (69 z 82), o sukcesach uczniów w zawodach/imprezach sportowych (51 z 82).

Rodzice w ankiecie wskazali, że szkoła informowała o udziale przedstawicieli szkoły w ważnych wydarzeniach i uroczystościach (40 z 82), o zrealizowaniu przez szkołę projektu lub udziale w akcji społecznej (29 z 82), o przyznaniu uczniom szkoły stypendiów naukowych (20 z 82), o otrzymaniu przez szkołę dotacji/grantu (12 z 82), o nagrodach i wyróżnieniach przyznawanych nauczycielom i innym pracownikom szkoły (11 z 82). Ponadto rodzice byli poinformowani o Teatrze nauczycielskim, Tygodniu Kultury, akcjach wolontariatu (5 z 82). Rodzice pozytywnie ocenili informacje na temat osiągnięć szkoły, uznali za rzeczowe, wystarczające i zadowalające.

Partnerzy szkoły i przedstawiciele samorządu lokalnego w wywiadzie stwierdzili, podobnie jak rodzice, że znają osiągnięcia szkoły i jej uczniów.

Szkoła informuje o celowości i skuteczności swoich działań. Większość ankietowanych rodziców stwierdziła, że jest informowana: o celach, które chce realizować szkoła (68 z 82), celach edukacyjnych działań, które realizują nauczyciele (46 z 82), celach wychowawczych działań, które realizują nauczyciele (44 z 82), działaniach szkoły, które sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną (44 z 82). Rodzice są informowani również o działaniach szkoły, które sprawdzają się ze względu na ich wartość wychowawczą (37 z 82). Wszyscy ankietowani nauczyciele (38 z 38) stwierdzili, że mówią rodzicom jaki jest cel edukacyjny działań, które realizują i jakie cele chce realizować szkoła.

Większość nauczycieli (37 z 38) mówi rodzicom jaki jest cel wychowawczy działań, które realizują, jakie działania szkoły sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną i jakie działania szkoły sprawdzają się ze względu na ich wartość wychowawczą.

Partnerzy szkoły i przedstawiciele samorządu stwierdzili, że pracownicy szkoły informują ich jaki jest sens edukacyjny działań, które realizują, jaki jest sens wychowawczy działań, które realizują, jakie cele chce realizować szkoła, jakie działania szkoły sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną i wychowawczą.

Szkoła prowadzi działania w lokalnej społeczności promujące wartość uczenia się przez całe życie. Dyrektor szkoły w wywiadzie poinformował, że szkoła prowadziła działania edukacyjne dla dorosłych (lokalnego środowiska) w formie spotkań z ciekawymi ludźmi i działań informacyjnych. Jako kluczowe działania wskazała prelekcje dla rodziców, udział w zebraniach i uroczystościach Koła Wychowanków.

Partnerzy szkoły i przedstawiciele samorządu lokalnego w wywiadzie, jako działania edukacyjne dla dorosłych prowadzone przez szkołę wskazali szkolenia, kursy, warsztaty, spotkania z ciekawymi ludźmi, konsultacje, debaty angażujące członków lokalnej społeczności, działania informacyjne (z psychologami, nauczyciele wymieniali

informacje o podręcznikach).

Ankietowani rodzice jako działania edukacyjne dla rodziców lub innych dorosłych, które prowadziła szkoła wskazali: spotkania z ciekawymi ludźmi (46 z 82), działania informacyjne (28 z 82), akcje społeczne (21 z 82), szkolenia, kursy, warsztaty, projekty edukacyjne (13 z 82), konkursy (12 z 82), konsultacje, debaty angażujące członków lokalnej społeczności (7 z 82) oraz udział w imprezach szkolnych (Tydzień Kultury, Bieg Władysławiaka). Działania promujące wartość uczenia się opisane są w dokumentach szkoły, np. promowanie olimpijczyków (w gablotach, na stronie internetowej, w publikacjach), publiczne informacje o osiągnięciach uczniów dla rodziców, nagrody, stypendia naukowe, wystąpienia o nagrody Premiera, Prezydenta Miasta, Ministra.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o jakość uczenia się. Zdaniem większości ankietowanych rodziców (78 z 82) szkoła dba o jakość uczenia się. W wywiadzie rodzice poinformowali, że szkoła dba o jakość uczenia się uatrakcyjniając proces uczenia się i motywując uczniów. Partnerzy szkoły i przedstawiciele samorządu lokalnego w wywiadzie uznali, że szkoła dba o jakość uczenia się, a świadczą o tym wyniki, rozwój młodzieży, powroty absolwentów do szkoły.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o relacje z lokalnym środowiskiem. Większość rodziców (76 z 82) w ankiecie stwierdziła, że nauczycielom i innym pracownikom szkoły zależy na współpracy z rodzicami.

Partnerzy szkoły i przedstawiciele samorządu lokalnego stwierdzili, że nauczycielom i innym pracownikom szkoły zdecydowanie zależy na współpracy z lokalnym środowiskiem.

Powyższe argumenty uzasadniają bardzo wysoki stopień spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Rodzice są partnerami szkoły*

Komentarz:

Szkoła wspiera rodziców w wychowaniu dzieci. Rodzice są partnerami, w miarę możliwości dzielą się opiniami na temat pracy szkoły oraz procesu nauczania. Nie wszyscy rodzice uważają, że ich opinie są brane pod uwagę przy planowaniu działań wychowawczych i organizacyjnych szkoły. Rodzice w większości nie współuczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły.

Rodzice dzielą się opiniami na temat pracy szkoły oraz procesu nauczania. Większość ankietowanych rodziców (75 z 82) dzieli się opiniami na temat pracy szkoły oraz procesu nauczania podczas zebrań rodziców. Podczas indywidualnych rozmów w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców 31 z 82. Kolejnych 15 z 82 rodziców robi to przy okazji uroczystości i imprez szkolnych lub klasowych, a 11 z 82 podczas indywidualnych rozmów poza wyznaczonymi godzinami spotkań dla rodziców (np. podczas przerw, "okienek"). Inne formy dzielenia się swoimi opiniami np. rozmowy telefoniczne, rozmowy z dyrekcją w sprawie problemów klasy, wskazało 5 z 82 rodziców. Zdaniem większości ankietowanych rodziców (75 z 82) nauczyciele poświęcają odpowiednią ilość czasu na kontakty z rodzicami. Większość rodziców (63 z 82) uważa, że w szkole tworzone są możliwości do dzielenia się przez rodziców opiniami na temat funkcjonowania szkoły.

Wszyscy ankietowani nauczyciele stwierdzili, że rodzice dzielą się opiniami na temat pracy szkoły oraz procesu nauczania podczas zebrań rodziców. Większość 31 z 38 nauczycieli uważa, że robią to w czasie indywidualnych rozmów poza wyznaczonymi godzinami spotkań z rodzicami (np. podczas przerw, "okienek", itp.), a 30 z 38 nauczycieli uważa, że w czasie indywidualnych rozmów w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców. Przy okazji uroczystości i imprez szkolnych/ klasowych rodzice dzielą się opiniami według 24 z 38 nauczycieli. Nauczyciele w ankiecie wskazali jeszcze inne możliwości dzielenia się opiniami przez rodziców, m.in. w ankietach, podczas rozmów telefonicznych, drogą mailową.

Opinie pozyskane od rodziców mają wpływ na działania szkoły. Większość ankietowanych rodziców (57 z 82) uważa, że ich opinie są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły. Pozostali respondenci (23 z 82) uważają, że raczej nie są brane pod uwagę. Rodzice w wywiadzie stwierdzili, że pod wpływem ich opinii zorganizowano bufet i catering, zmieniono asortyment w sklepiku, zorganizowano lekcje łaciny, dokonano zmiany

terminu wyjazdów na wycieczki, zmieniono nauczyciela przedmiotu. Większość ankietowanych nauczycieli (34 z 38) stwierdziła, że opinie rodziców są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły. W wywiadzie nauczyciele podali przykłady działań szkoły, na które mieli wpływ rodzice: wycieczki, studniówki, catering, nagrody, szatnia, klasowy program wychowawczy. Dyrektor szkoły w wywiadzie stwierdził, że opinie rodziców są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły. Według dyrektora z inicjatywy rodziców zorganizowane zostały w szkole obiady, modyfikacji uległ rozkład dnia, wprowadzono drugą „długą” przerwę, zakupiono szafki w szatni dla uczniów.

Szkoła wspiera rodziców w wychowaniu dzieci. Ankietowani rodzice wskazali różne formy wsparcia oferowane przez szkołę. Większość, 74 z 82 rodziców wymieniła współpracę wychowawcy, 57 z 82 pomoc specjalisty pedagoga, 43 z 82 współpracę nauczycieli. Pomoc specjalisty psychologa wskazało 28 z 82 rodziców, współpracę dyrektora 27 z 82 rodziców. Według 17 z 82 rodziców szkoła pośredniczy w uzyskaniu pomocy z zewnętrznych instytucji (np. poradni psychologiczno-pedagogicznej). Opiekę socjalną jako formę wsparcia oferowaną przez szkołę wskazało 16 z 82 rodziców, poradnictwo wychowawcze i pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej 12 z 82 rodziców, prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze 11 z 82 rodziców, grupy wsparcia 5 z 82 rodziców, pomoc logopedy 4 z 82 rodziców.

Wszyscy ankietowani nauczyciele stwierdzili, że służą rodzicom radą i wsparciem w sytuacjach problemowych. Prawie wszyscy nauczyciele (37 z 38) doradzają, gdzie rodzice mogą szukać wsparcia. Większość ankietowanych nauczycieli 32 z 38 utrzymuje stały kontakt z rodzicami i stara się poznać sytuację życiową wychowanków i ich rodzin, 30 z 38 w zależności od potrzeb prowadzi indywidualne lub grupowe spotkania z rodzicami. 5 z 82 ankietowanych nauczycieli wskazało inne formy wsparcia rodziców w wychowaniu, takie jak: działania wychowawcze w klasie (zaplanowane i te codzienne), pogadanki wychowawcze dla rodziców. Dyrektor szkoły w wywiadzie stwierdził, że rodzice w zależności od potrzeb mają możliwość skorzystania z pomocy pedagoga lub psychologa szkolnego, szkoła prowadzi profilaktykę zachowań ryzykownych, szkoła prowadzi zajęcia wychowawcze dla dzieci. Podczas obserwacji szkoły stwierdzono, że w widocznym miejscu wywieszono są informacje skierowane do rodziców na temat wychowania. W dokumentach szkoły opisano pomoc pedagoga szkolnego, prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze, pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej i opiekę socjalną.

Rodzice są informowani o rozwoju ich dzieci. Prawie wszyscy ankietowani rodzice, 80 z 82 stwierdzili, że są wystarczająco poinformowani przez szkołę na temat sukcesów swojego dziecka. Większość 73 z 82 rodziców jest wystarczająco poinformowana o trudnościach, jakie w szkole ma dziecko. W wywiadzie rodzice stwierdzili, że informacje od nauczycieli są pomocne w wychowaniu, np. zwracamy uwagę na zachowania niepoprawne, które zgłasza nauczyciel, dostajemy informację zwrotną na bieżąco (obecność na zajęciach), na co reagujemy.

Prawie wszyscy ankietowani nauczyciele, 37 z 38 stwierdzili, że rodzice w wystarczającym stopniu są przez nich informowani o sukcesach ich dzieci. Wszyscy uznali, że w wystarczającym stopniu informują rodziców o trudnościach, jakie mają ich dzieci.

Rodzice uczestniczą w działaniach organizowanych przez szkołę. Ankietowani rodzice wskazali następujące działania, w których brali udział: Tydzień Kultury (6 z 82), studniówka (5 z 82), wyjścia do teatru (2 z 82), imprezy i uroczystości szkolne (2 z 82), Bieg Władysławiaka (1 z 82), wyjazd klasy na wycieczkę (1 z 82), wykłady, spotkania z ciekawymi ludźmi (1 z 82). W wywiadzie rodzice wskazali te same działania, w których brali udział. Nauczyciele w wywiadzie wymienili przygotowanie studniówki i uroczystości szkolne jako działania, w których uczestniczą rodzice.

Rodzice biorą udział w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły. Dyrektor szkoły w wywiadzie podał następujące przykłady współuczestnictwa rodziców w decydowaniu o życiu szkoły: rodzice wspierają realizację koncepcji pracy szkoły, uczestniczą we wszystkich uroczystościach, fundują nagrody i stypendia dla wybitnych uczniów, oferują pomoc dla potrzebujących, wspólnie z wychowawcą decydują o programie wychowawczym i planie pracy klasy, uczestniczą w dyskotekach, wycieczkach, organizują zabawę studniówkową, tworzą program wychowawczy szkoły, opiniują pracę nauczycieli na drodze awansu, dni wolne od zajęć dydaktycznych. Według dyrektora największy wpływ rodzice mieli na organizację pracy szkoły, programy klas, organizację wycieczek.

Większość ankietowanych nauczycieli (37 z 38) stwierdziła, że rodzice uczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły. Wskazali konkretne decyzje, na które mieli wpływ rodzice, m.in. zorganizowanie obiadów w szkole i wybór firmy cateringowej, organizowanie studniówek, przyznawanie nagród dla uczniów, stypendiów,

dofinansowanie wycieczek edukacyjnych. Większość ankietowanych rodziców (47 z 82) stwierdziła, że nie współuczestniczyła w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły w tym lub poprzednim roku szkolnym. Współuczestniczyło w podejmowaniu decyzji 30 z 82 ankietowanych rodziców. Rodzice w wywiadzie i ankietach podali następujące przykłady decyzji dotyczących życia szkoły, w których brali udział: organizacja studniówki i wycieczek, opiniowanie programu wychowawczego, wpływ na zmianę nauczyciela przedmiotu.

W świetle dokumentów, rodzice mieli wpływ na decyzje dotyczące kwestii dydaktycznych, np. zmiany nauczyciela, prośby o dodatkowe godziny zajęć, dotyczące kwestii organizacyjnych, np. rozkład dzwonek na przerwy, zakup nagród, wsparcie finansowe potrzebujących, współtworzenie planu pracy klasy, organizacja i program wycieczek, i dotyczące kwestii wychowawczych, np. tworzenie planu wychowawczego i szkolnego programu profilaktyki.

Powyższe argumenty uzasadniają wysoki stopień spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Funkcjonuje współpraca w zespołach*

Komentarz:

Nauczyciele w wysokim stopniu angażują się w pracę zespołów powoływanych przez dyrektora do wykonywania różnorodnych zadań. Stosują regularnie procedury ewaluacyjne i analizują efekty swojej pracy. Nauczyciele wspólnie planują działania opierając się na analizie efektów pracy zespołów i rozwiązują problemy odwołując się do pomocy innych zespołów, m.in. w sprawie problemu frekwencji, sprawdzianów, wyjść klasowych, realizowania projektów. Doskonala metody i formy współpracy.

Nauczyciele są zaangażowani w pracę zespołów. Większość ankietowanych nauczycieli jest zaangażowana w pracę zespołu wychowawczego i profilaktycznego (32 z 38). W pracy kolejnych zespołów: do spraw organizacji imprez dla uczniów, rodziców lub nauczycieli - 22 z 38 nauczycieli, zespołu programowego (praca nad treściami nauczania) i metodycznego (rozwijanie metody pracy z uczniem) zaangażowanych jest 15 z 38 nauczycieli, do spraw ewaluacji wewnętrznej - 9 z 38 nauczycieli, do spraw zarządzania szkołą (planowanie i organizacja działalności szkoły) i szkoleniowego (doskonalenie zawodowe nauczycieli) - 8 z 38 nauczycieli, do spraw współpracy z otoczeniem zewnętrznym - 7 z 38 nauczycieli. Inne zespoły, w których pracą zaangażowani są nauczyciele to m. in. zespół prawny, kierowniczy, komisja socjalna. Dyrektor szkoły w ankiecie stwierdził, że większość nauczycieli angażuje się w pracę zespołów szkolnych w wysokim stopniu.

Zespoły analizują efekty swojej pracy. Prawie wszyscy ankietowani nauczyciele, 37 z 38 stosują regularnie procedury ewaluacyjne. Spontanicznej refleksji nad efektami po zakończeniu pracy lub jakiegoś jej etapu dokonuje 1 z 38 nauczycieli. Nauczyciele w wywiadzie podali przykłady analizy pracy zespołów poprzez dyskusję i wyciąganie wniosków do dalszej pracy. Dyrektor szkoły w ankiecie stwierdził, że zespoły, które działają w szkole stosują regularne procedury ewaluacyjne.

Nauczyciele wspólnie planują działania w szkole opierając się na analizie efektów pracy zespołów. Wszyscy ankietowani nauczyciele (38 z 38) stwierdzili, że większość działań w szkole planowana jest wspólnie. Większość nauczycieli (20 z 38) stwierdziła, że całość planowania opiera się na analizie efektów pracy zespołów a 18 z 38 nauczycieli stwierdziło, że większość planowania opiera się na analizie efektów pracy zespołów. Nauczyciele w ankiecie podali przykłady planowania pracy zespołu opartego na analizie efektów tej pracy, było to m. in. poddawanie szczegółowej analizie zawartości poleceń maturalnych, indywidualizowanie pracy uczniów, możliwie częste stosowanie metod aktywizujących pracę ucznia, przeprowadzanie sprawdzianów doskonalących umiejętności egzaminacyjne, przeprowadzanie próbnych egzaminów zewnętrznych, motywowanie uczniów, zachęcanie najlepszych uczniów do startu w olimpiadzie przedmiotowej, udzielanie przyjaznej, konstruktywnej i szczegółowej informacji zwrotnej. Dyrektor szkoły w ankiecie stwierdził, że zdecydowana większość działań planowana jest wspólnie z innymi nauczycielami.

Nauczyciele wspólnie rozwiązują problemy. Większość ankietowanych nauczycieli (36 z 38) często korzysta z pomocy innych nauczycieli w rozwiązywaniu problemów, a 4 z 38 nauczycieli rzadko. Większości ankietowanych nauczycieli (37 z 38) zespoły pomagają w rozwiązywaniu pojawiających się w pracy problemów, a 1 z 38 nauczycielowi zdecydowanie nie pomagają. W wywiadzie nauczyciele stwierdzili, że napotykając problemy w pracy odwołują się do pomocy zespołów, np. z problemem frekwencji, realizowania projektów, organizacji sprawdzianów, wyjść klasowych. Dyrektor szkoły w ankiecie stwierdził, że problemy rozwiązywane są w zależności od ich rodzaju, a więc: przez dyrektora, pedagoga, wychowawcę, pojedynczych nauczycieli, zespół kierowniczy, zespół wychowawczy, zespoły klasowe.

Nauczyciele uczestniczą w formach doskonalenia zawodowego dotyczących metod i form współpracy. Większość ankietowanych nauczycieli (25 z 38) wskazała szkolenia wewnętrzne, dotyczące współpracy jako formy doskonalenia zawodowego w zakresie metod i form współpracy/pracy zespołowej prowadzone w szkole w tym

lub poprzednim roku szkolnym. Szkolenia zewnętrzne dotyczące współpracy wskazało 7 z 38 nauczycieli. Inne formy doskonalenia zawodowego dotyczące metod i form współpracy/pracy zespołowej wskazało 6 z 38 nauczycieli. Dyrektor szkoły wskazał szkolenia wewnętrzne jako formy doskonalenia zawodowego dotyczące metod i form współpracy/pracy zespołowej prowadzone w szkole w tym i poprzednim roku szkolnym. Uczestnictwo w tych szkoleniach uznał za przydatne w praktyce. Pracownicy niepedagogiczni w wywiadzie stwierdzili, że nie uczestniczyli wspólnie z pracownikami pedagogicznymi szkoły w szkoleniach dotyczących doskonalenia pracy zespołowej. Z analizy dokumentów wynika, że problematyka współpracy między pracownikami szkoły (nauczycielami) znalazła się w programach szkoleń dotyczących wypalenia zawodowego, ewaluacji i negocjacji.

Powyższe argumenty uzasadniają bardzo wysoki poziom spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny*

Komentarz:

W szkole nadzór pedagogiczny prowadzony jest planowo. Nauczyciele są efektywnie zaangażowani w ewaluację wewnętrzną. W wyniku prowadzonych analiz efektów pracy formułowane są wnioski. Systematyczne wdrażanie wniosków wpływa na usprawnienie planowania i podnoszenie jakości pracy szkoły.

Dyrektor szkoły angażuje nauczycieli do udziału w realizacji ewaluacji wewnętrznej. Dyrektor szkoły w wywiadzie stwierdził, że podejmuje działania w celu zaangażowania nauczycieli do prowadzenia ewaluacji wewnętrznej wyznaczając zespoły, wskazując konieczność takiego działania i organizując szkolenie na temat ewaluacji. Prawie wszyscy ankietowani nauczyciele (37 z 38) stwierdzili, że są zaangażowani w ewaluację wewnętrzną. Większość nauczycieli (25 z 38) uważa ewaluację za niezbędną i robiła to dla poprawienia jakości własnej pracy. Także większość (20 z 38) nauczycieli uważa ewaluację za zwyczaj panujący w szkole (zwykle większość nauczycieli uczestniczy w ewaluacji wewnętrznej). 5 z 38 nauczycieli stwierdziło, że dyrektor przekonał ich do udziału w ewaluacji wewnętrznej. 1 z 38 nauczycieli stwierdził, że gdyby było to możliwe unikałby pracy w zespołach w szkole. Ankietowani nauczyciele stwierdzili, że ich zaangażowanie w ewaluację wewnętrzną polega na: planowaniu ewaluacji, przygotowaniu narzędzi, ustalaniu harmonogramu, wypełnianiu ankiet, opracowaniu i analizie wyników, formułowaniu wniosków i prezentowaniu wyników.

Wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły. Dyrektor szkoły w wywiadzie stwierdził, że wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego wykorzystywane są do planowania pracy szkoły. Dyrektor stwierdził, że wnioski z ewaluacji, kontroli i wspomaganie są przekazywane na czerwcowym posiedzeniu Rady Pedagogicznej i wprowadzane do planu pracy szkoły, zespołów przedmiotowych oraz pedagoga. Nauczyciele w wywiadzie podali przykłady uwzględnienia wniosków płynących z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego podczas tworzenia planu pracy szkoły: systematyczność oceniania (żeby było widać miesięcznie), rozszerzone dyżury nauczycieli (wznowione w podziemiu), kontynuowanie sprawdzonych form działań edukacyjnych.

Ewaluacja wewnętrzna prowadzona jest z udziałem zespołów nauczycieli. Dyrektor w ankiecie stwierdził, że do przygotowania planu ewaluacji wewnętrznej powoływany jest zespół. Ankietowani nauczyciele (14 z 38) uczestniczą bezpośrednio w pracach zespołu prowadzącego wewnętrzną ewaluację pracy szkoły. W zespole nie uczestniczy 24 z 38 nauczycieli. Prawie wszyscy nauczyciele (37 z 38) stwierdzili, że do przygotowania planu ewaluacji wewnętrznej powoływany jest zespół. Według 1 z 38 nauczycieli plan ewaluacji wewnętrznej przygotowuje dyrektor. Z analizy dokumentacji wynika, że w księdze protokołów jest stosowny zapis o powołaniu zespołu do spraw ewaluacji wewnętrznej.

Wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego przyczyniają się do wprowadzania prorozwojowych zmian w funkcjonowaniu szkoły. Dyrektor szkoły w wywiadzie uznał, że najważniejsze zmiany w funkcjonowaniu

szkoły wprowadzone w wyniku prowadzonego wewnętrznego nadzoru pedagogicznego to: modyfikacja Wewnątrzszkolnych Zasad Oceniania, wprowadzenie procedur zwalniania uczniów ze szkoły i znowelizowanie regulaminu wycieczek. Wszyscy ankietowani nauczyciele (38 z 38) stwierdzili, że wnioski płynące z nadzoru pedagogicznego (ewaluacji wewnętrznej) są uwzględniane i są podstawą dla wprowadzanych zmian w funkcjonowaniu szkoły. W wywiadzie grupowym nauczyciele wskazali najważniejsze zmiany w funkcjonowaniu szkoły wprowadzone w oparciu o wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego: dyżury i systematyczne przenoszenie ocen z "białych dzienników". Uznali, że zmiany te wpłynęły na rozwój szkoły pozytywnie, systematyczne ocenianie mobilizuje uczniów, motywuje uczniów i nauczycieli.

Powyższe argumenty uzasadniają bardzo wysoki stopień spełnienia wymagań.

Poziom spełnienia wymagania: A

Wymaganie: *Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie*

Komentarz:

Szkoła ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów. Słabą stroną szkoły jest brak pełnowymiarowej sali gimnastycznej i boiska. Plan utrzymania i polepszenia warunków lokalowych uwzględnia wielofunkcyjne boisko.

Warunki lokalowe szkoły są wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania Większość ankietowanych nauczycieli (24 z 38) uznała, że warunki lokalowe są wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów. Na nieliczne braki wskazało 12 z 38 nauczycieli. Nauczyciele w wywiadzie wskazali na mocne strony szkoły w odniesieniu do warunków lokalowych, np. lokalizacja, aula, zabytkowy charakter budynku, systematyczne wzbogacanie bazy dydaktycznej. Dyrektor szkoły w ankiecie uznał warunki lokalowe za wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów. Brak pełnowymiarowych sal gimnastycznych i boiska, dyrektor szkoły i nauczyciele uznali za słabą stronę szkoły. Jako przyczynę takiego stanu dyrektor wskazał zabytkowy charakter budynku, z początku XX wieku, który nie uwzględniał istnienia sal gimnastycznych w dzisiejszym rozumieniu ich funkcji. Większość ankietowanych rodziców (48 z 82) uznała, że warunki lokalowe w szkole są odpowiednie. Na nieliczne braki wskazało 25 z 82 rodziców. Partnerzy szkoły i przedstawiciele samorządu lokalnego w wywiadzie stwierdzili, że budynek szkoły jest po remoncie. Z obserwacji szkoły wynika, że warunki lokalowe są doskonałe z wyjątkiem małej sali gimnastycznej.

W szkole znajduje się wyposażenie wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania. Większość ankietowanych nauczycieli (22 z 38) uznała, że wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne jest wystarczające do realizacji ich przedmiotów. Na nieliczne braki wskazało 15 z 38 nauczycieli. Większość ankietowanych uczniów klas drugich (94 ze 108) uznała, że w szkole jest wystarczająco dużo pomocy do nauki. Za raczej niewystarczające wyposażenie w pomoce uznało 14 ze 108 uczniów. Rodzice w wywiadzie stwierdzili, że są braki środków dydaktycznych, pracownice nie są w pełni wyposażone, brak papieru do kserowania. Za pozytywną stronę szkoły w tym względzie uznali przeprowadzony remont. Dyrektor szkoły w ankiecie ocenił wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne jako wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów. Obserwacja zajęć 5 z 7 wykazała, że wyposażenie klas umożliwia realizację celów lekcji.

W szkole istnieje plan wzbogacania warunków lokalowych i wyposażenia szkoły. Dyrektor szkoły w wywiadzie stwierdził, że szkoła jest wspomagana we wzbogacaniu warunków lokalowych i pomocy naukowych przez samorząd w ramach budżetu a rodzice na prośby nauczycieli i uczniów zawsze dotują bibliotekę i akcje samorządowe. W ankiecie dyrektor stwierdził, że w szkole istnieje plan utrzymania i polepszenia warunków lokalowych, który dotyczy zagospodarowania i przystosowania terenu przy szkole jako wielofunkcyjnego boiska. Z analizy dokumentów wynika, że dokumenty w tej sprawie skierowane są do organu prowadzącego.

W szkole podejmuje się działania mające na celu wzbogacenie warunków lokalowych i wyposażenia dydaktycznego. Dyrektor szkoły w ankiecie stwierdził, że podejmowano w szkole działania w ciągu ostatnich

dwóch lat (w tym i poprzednim roku) zmierzające do wzbogacenia zasobów lokalowych według planu uzupełniania wyposażenia. W wywiadzie dyrektor wymienił adaptację pomieszczeń podziemia po remoncie, zdobywanie środków na konto dochodów własnych, doposażenie siłowni w ergometry.

Nauczyciele w wywiadzie powiedzieli, że nie wstydzą się prosić o pomoc, marzy im się laboratorium językowe, są wspierani w każdej sytuacji, mogą liczyć na kolegów i że administracja wspiera nauczycieli.

Rodzice w wywiadzie poinformowali, że umożliwiają darowizny sprzętu dla potrzeb dydaktycznych, wsparli dyrektora w procesie pozyskania środków.

Partnerzy szkoły i przedstawiciele samorządu lokalnego stwierdzili, że we współpracy przeprowadzono remont szkoły.

Powyższe argumenty uzasadniają bardzo wysoki stopień spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: A

Wnioski z ewaluacji:

1. Wdrażane wnioski z analizy egzaminu maturalnego przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia.
2. Nauczyciele w wysokim stopniu angażują się w pracę zespołów opierając się na analizie dotychczasowych efektów.
3. Szkoła stara się zapewniać odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów.
4. Analiza osiągnięć szkolnych uwzględnia możliwości rozwojowe uczniów i prowadzi do modyfikacji przyjętych działań oraz wzrostu efektów kształcenia.
5. Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane zarówno z inicjatywy nauczycieli, jak i młodzieży.
6. Szkoła wykazuje dbałość o wysoki stopień bezpieczeństwa podejmując natychmiastowe działania naprawcze w razie niewłaściwych zachowań.
7. Wieloletnia koncepcja pracy szkoły zapewnia jej rozwój w określonym kierunku, co jest stale monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane.
8. Potrzeby edukacyjne licealistów sprawiają, że oferta edukacyjna jest stale rozszerzana poza podstawę programową.
9. Procesy edukacyjne są racjonalnie planowane, a ich organizacja sprzyja uczeniu się.
10. Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli przy ich tworzeniu i analizie.
11. Działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne i adekwatne do potrzeb uczniów.
12. Szkoła dostrzega potrzebę wyrównywania szans edukacyjnych niektórych uczniów, rozpoznaje te potrzeby i proponuje działania wyrównawcze.
13. Wykorzystywanie zasobów środowiska wpływa na rozwój edukacyjny, emocjonalny uczniów, umożliwia rozwijanie zainteresowań i stymulowanie samowychowania.
14. Szkoła buduje trwałe więzi ze swoimi wychowankami, o czym świadczą regularne kontakty z absolwentami.
15. Szkoła postrzegana jest jako dbająca o jakość uczenia się i relacje z lokalnym środowiskiem.
16. Większość rodziców mianuje się partnerami szkoły i uważa, że ich opinie są brane pod uwagę przy planowaniu działań wychowawczych i organizacyjnych szkoły.
17. W szkole nadzór pedagogiczny prowadzony jest planowo, a nauczyciele efektywnie zaangażowani w ewaluację wewnętrzną.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	A
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	A
Uczniowie są aktywni	A
Respektowane są normy społeczne	B
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	A
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	A
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	A
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	A
Kształtuje się postawy uczniów	A
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	B
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	A
Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	A
Promowana jest wartość edukacji	A
Rodzice są partnerami szkoły	B
Obszar: Zarządzanie	
Funkcjonuje współpraca w zespołach	A
Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	A
Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	A

Raport sporządzili:

- Danuta Wolnowska
- Lidia Chrapczyńska

Kurator Oświaty:

.....